

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση
εκπαιδευτικών στην
εξ αποστάσεως εκπαίδευση

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ
ΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΙ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**

Ειδικότητα:

Κοινωνιολογία / Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Επιστημονική Επιμέλεια: ΕΚΠΑ

Επιμέλεια: Πατσιαούρας, Α., Ξυράφας, Γ., Παρασκευάς, Θ.,
Μουράς, Κ.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ
ΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΙ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**

Ειδικότητα:

Κοινωνιολογία / Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Επιμέλεια: Πατσιαούρας, Α., Ξυράφας, Γ., Παρασκευάς, Θ.,
Μουρλάς, Κ.

Επιμελητές έκδοσης: Πατσιαούρας, Α., Ξυράφας, Γ., Παρασκευάς, Θ., Μουρλάς, Κ.

Γλώσσα: Ελληνική

Έτος έκδοσης: 2023

© Copyright 2023, Εκδόσεις Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Απαγορεύεται η κατά οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγή, δημοσίευση ή χρησιμοποίηση όλων ή μερών του βιβλίου αυτού, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη και του συγγραφέα.

ISBN 978-960-466-287-6

Το παρόν Τεύχος Σεναρίων για την Κοινωνιολογία και την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή αποτελεί ένα από τα πέντε τεύχη που έχουν δημιουργηθεί με τα επιλεγμένα σενάρια που αναπτύχθηκαν από τους επιμορφούμενους του Τ4Ε στις Λοιπές Ειδικότητες και εντάσσεται στο **πλαίσιο της Πρόσκλησης ΕΔΒΜ113** της Πράξης: **«Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ολιστική προσέγγιση)» (MIS/ ΟΠΣ 5070524)**.

Στο επιμορφωτικό πρόγραμμα Τ4Ε συμμετείχαν συνολικά οκτώ (8) φορείς:

1. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ),
2. Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ),
3. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ),
4. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ),
5. Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ),
6. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (ΠΑΠΕΛ),
7. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ),
8. Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (ΙΤΥΕ) Διόφαντος.

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) ανέλαβε τη δημιουργία των υποδειγματικών Σεναρίων και του επιμορφωτικού υλικού για τις Λοιπές Ειδικότητες για το επιμορφωτικό πρόγραμμα "Ταχύρρυθμη Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (Τ4Ε)". Το σύνολο του επιμορφωτικού υλικού βρίσκεται στο https://mooc.edu.gr/courses/course-v1:T4E+K12_Distance_Learning_Intro+2021/course/

Πρόσθετη απαίτηση του έργου αποτέλεσε η ανάδειξη της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων του επιμορφωτικού προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, προτάθηκε και υποστηρίχθηκε από τους 6 φορείς η δημιουργία Τευχών Σεναρίων που περιέχουν τα Σενάρια που προτάθηκαν από τους Επιμορφωτές, ώστε να αποτελέσουν υποδείγματα για την αντίστοιχη ειδικότητα, εν προκειμένω για εκπαιδευτικούς Θρησκευτικών.

Για να υλοποιηθεί το Τεύχος, επιλέχθηκαν από τους επιμορφωτές των Λοιπών Ειδικοτήτων τα 3 σενάρια που ξεχώρισαν στο τμήμα τους. Οι επιμορφούμενοι, των οποίων τα σενάρια τελικά επιλέχθηκαν προς συμπερίληψη στο παρόν Τεύχος, είχαν δηλώσει με Υπεύθυνη Δήλωση ότι το σενάριό τους είναι πρωτότυπο και ότι επιθυμούν να συμπεριληφθεί η εργασία τους στο Τεύχος των Σεναρίων. Επιμελητές της έκδοσης αποτελούν οι επιμορφωτές των τμημάτων και συγγραφείς οι επιμορφούμενοι.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι σε κάθε Τμήμα αναδείχθηκαν περισσότερα των 3 σεναρίων, αλλά οι Επιμορφωτές είχαν αριθμητικό περιορισμό για την ανάδειξη των εργασιών, επομένως πολλά αξιόλογα σενάρια δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν Τεύχος. Όλοι οι επιμορφούμενοι παροτρύνθηκαν να αναρτήσουν τα σενάρια τους στο Φωτόδεντρο (<http://photodentro.edu.gr/lor/>).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΣΤΟΧΟΣ	4
2. Βασικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικών σεναρίων για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση	5
3. Τρόπος αξιοποίησης των σεναρίων	6
4. ΣΕΝΑΡΙΑ	6
4.1. Ανθρώπινα δικαιώματα (Γ' Γυμνασίου)	7
4.2. Παιδική εργασία (Γ' Λυκείου)	25
4.3. Μορφές κοινωνικής οργάνωσης (Γ' Λυκείου)	36

1. ΣΤΟΧΟΣ

Στο συγκεκριμένο τεύχος περιλαμβάνονται τα σενάρια που έχουν επιλεγεί για το γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής.

Οι γενικοί στόχοι του πεδίου συνδέονται άμεσα με την ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών για τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας, τη διαμόρφωση κοινωνικών και πολιτιστικών αξιών καθώς και την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους. Τα μαθησιακά αντικείμενα της Κοινωνιολογίας και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής προσεγγίζονται μέσα από μια πραξιακή προσέγγιση της διδασκαλίας κατά την οποία μεταξύ άλλων ενθαρρύνεται η ενεργητική συμμετοχή των μαθητών και η βιωματική προσέγγιση του μαθήματος.

Όλα τα σενάρια δημιουργήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη το αναλυτικό πρόγραμμα και τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Τα σενάρια που περιλαμβάνονται στο παρόν τεύχος αναφέρονται σε θεματικές της διδακτέας ύλης της Γ' τάξης του Γυμνασίου και του Λυκείου.

2. Βασικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικών σεναρίων για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως σχολικής μάθησης, ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός αφορά μια πολύπλευρη διαδικασία, κατά την οποία ο εκπαιδευτικός, προκειμένου να υλοποιήσει το εξ αποστάσεως μάθημα, θα πρέπει προηγουμένως να σχεδιάσει τις φάσεις της διδακτικής του πορείας, τις ενέργειες που θα περιλαμβάνει κάθε φάση, τις δραστηριότητες που θα κάνουν οι μαθητές του και επιπλέον να τους καθοδηγήσει, να τους οργανώσει, να τους υποστηρίξει με διδακτικές βοήθειες, συνδυάζοντας σύγχρονες και ασύγχρονες δράσεις με ψηφιακά εργαλεία και μέσα.

Τα 4 σημεία που εστιάζουν τα σεναρία είναι τα εξής:

Ταυτότητα του μαθήματος (τι θα διδάξουμε και γιατί). Επιλέγουμε την ενότητα ή το μάθημα που θα διδάξουμε και εστιάζουμε στους στόχους του μαθήματος.

Δραστηριότητες του μαθήματος (τι θα κάνουν οι μαθητές μας και με ποιον τρόπο). Σχεδιάζουμε δραστηριότητες συναφείς με τους στόχους, που εμπλέκουν ενεργά τους μαθητές μας στη διαδικασία μάθησης, επιλέγουμε και δομούμε το υποστηρικτικό υλικό που θα συνοδεύει τις δραστηριότητες και θα είναι διαθέσιμο σε όλη τη διαδικασία και επικοινωνούμε και ανατροφοδοτούμε τους μαθητές μας με ποικίλους τρόπους.

Χρονοπρογραμματισμός του μαθήματος (πότε θα γίνουν οι ενέργειες / δραστηριότητες που έχουν προγραμματιστεί και πόση διάρκεια θα έχουν). Οργανώνουμε τη χρονική σειρά και καθορίζουμε την εκτιμώμενη διάρκεια όλων των ενεργειών/δραστηριοτήτων που έχουμε σχεδιάσει να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος, σύγχρονου και ασύγχρονου μέρους.

Εκπαιδευτικό μέσο (σε ποιο ψηφιακό περιβάλλον θα υλοποιηθεί η διδασκαλία μας). Επιλέγουμε το σύγχρονο ή ασύγχρονο μέσο που θα χρησιμοποιήσουμε, αξιοποιούμε τους πόρους που μας παρέχει το μέσο για να σχεδιάσουμε, να διαμορφώσουμε και να μοιραστούμε το εκπαιδευτικό υλικό μας και υποστηρίζουμε τις δραστηριότητες και την επικοινωνία των μαθητών μας με τα εργαλεία που μας παρέχει το ψηφιακό περιβάλλον.

3. Τρόπος αξιοποίησης των σεναρίων

Τα σενάκια της Κοινωνιολογίας και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής που παρουσιάζονται παρακάτω είναι 3 και αφορούν θεματικές ενότητες της προβλεπόμενης διδακτέας ύλης για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γ' Τάξη Γυμνασίου και Λυκείου). Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βρουν τον τίτλο του κάθε σεναρίου και τις λέξεις κλειδιά στην αρχή της κάθε καταχώρησης προκειμένου να αξιοποιήσουν κατάλληλα το υλικό που παρουσιάζεται. Στα σενάκια που παρουσιάζονται δίνονται προτάσεις τόσο για περιβάλλον σύγχρονης όσο και ασύγχρονης διδασκαλίας.

4. ΣΕΝΑΡΙΑ

Στο παρόν τεύχος περιλαμβάνονται τα παρακάτω σενάκια:

A/A	Τίτλος σεναρίου	Τάξη / Βαθμίδα
4.1.	Μαρούση Σταματική. Ανθρώπινα δικαιώματα	Γ' Γυμνασίου
4.2.	Καραβουσιάνη Ελένη. Παιδική εργασία	Γ' Λυκείου
4.3.	Κριπαροπούλου Αντιγόνη. Μορφές κοινωνικής οργάνωσης	Γ' Λυκείου

4.1. Ανθρώπινα δικαιώματα

Συγγραφέας / Συντάκτης: Μαρούση Σταματική

Επιμέλεια: Πατσιαούρας Αστέριος

Λέξεις-κλειδιά: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή / eClass / Σύγχρονο και ασύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Γ' Γυμνασίου

Μάθημα/Γνωστικό αντικείμενο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ανθρώπινα δικαιώματα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/τριες καλούνται:

- Να **γνωρίσουν** ποια είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Να **αναγνωρίζουν** τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους
- Να **σέβονται** τα δικαιώματα των άλλων και να **συνυπάρχουν** αρμονικά με άλλα μέλη της κοινότητας
- Να **αναπτύξουν** δεξιότητες επικοινωνίας, συνεργασίας, διαπραγμάτευσης και επίλυσης προβλημάτων
- Να **διαθέτουν** ανεκτικότητα
- Να **δραστηριοποιούνται** ατομικά και ομαδικά για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων όλων στη σχολική κοινότητα αλλά και σε ευρύτερα πλαίσια.

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

- Να γνωρίζουν βασικές έννοιες κοινωνικής αγωγής από προηγούμενα μαθήματα
- Να είναι εξοικειωμένοι με ομαδοσυνεργατικές μεθόδους
- Να είναι ενημερωμένοι για τη νομοθεσία σε σχέση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τα πνευματικά δικαιώματα

Χρόνος υλοποίησης (για 1-2 διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη)

Δύο διδακτικές ώρες (90')

Προαπαιτούμενα σε τεχνολογικό εξοπλισμό και γνώσεις τεχνολογίας

α) για τον εκπαιδευτικό:

- κατάλληλος τεχνολογικός εξοπλισμός, καλό δίκτυο για την υλοποίηση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας
- εγκατάσταση του Webex σύμφωνα με τις οδηγίες του Π.Σ.Δ
- ρυθμίσεις για καθαρή αναπαραγωγή ήχου, χρήση ακουστικών με μικρόφωνο για απομόνωση από εξωτερικούς θορύβους.
- κωδικό στο ΠΣΔ δίκτυο ώστε να δημιουργήσουμε μάθημα ασύγχρονης εκπαίδευσης στην eClass

β) για τους μαθητές:

- όλοι οι μαθητές πρέπει να έχουν λάβει τον σύνδεσμο για σύνδεση στο Webexroom του μαθήματος
- διερευνούμε τυχόν εμπόδια προσβασιμότητας των μαθητών (π.χ έλλειψη τεχνολογικού μέσου ή διαδικτύου, προβλήματα σύνδεσης κ.α)
- φροντίζουμε οι μαθητές να έχουν κωδικούς πρόσβασης στην e-class
- να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης συγκεκριμένη ώρα στη διάρκεια του μαθήματος Webex (ώστε παράλληλα με τη σύγχρονη να έχουν πρόσβαση στην eClass για να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο που έχει ανεβάσει η εκπαιδευτικός ή για άλλες δραστηριότητες).

Σύντομη περιγραφή του σεναρίου

Το σενάριο παρουσιάζει την διδασκαλία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για επίτευξη των διδακτικών στόχων. Βασίζεται στην μαθητοκεντρική και ομαδοσυνεργατική προσέγγιση και είναι προσαρμοσμένο στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση (σύγχρονη και ασύγχρονη).

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

Οι δραστηριότητες του μαθήματος διαμορφώνονται με βάση σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές και στοχεύουν στην πρόκληση του ενδιαφέροντος του μαθητή, την διαδραστικότητα και ενεργή συμμετοχή του στη μαθησιακή διαδικασία. Δραστηριότητες σύγχρονης (webex poll, webex annotate, webex breakout sessions) και ασύγχρονης διδασκαλίας (εργασίες e-me content ενσωματωμένες στην eClass, ασκήσεις κλειστού τύπου στην eClass, ερωτηματολόγιο κ.α).

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία (ονομαστικά)

Σύγχρονης διδασκαλίας: Share οθόνης (optimize for motion and video), Webex (chat), Webex Polling, Webex breakout sessions

Ασύγχρονης διδασκαλίας: Τοίχος, Μηνύματα, Εργαλεία eClass και e-me, ανάρτηση πολυμέσων στην eClass (βίντεο, Power Point), σύνδεσμοι, ερωτηματολόγιο, εννοιολογικός χάρτης, Image pairing της e-me content, ανάθεση στα έγγραφα (eClass) φύλλων εργασίας, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης κλειστού τύπου.

Βασική ροή σεναρίου

Πλαίσιο υλοποίησης

Για την υλοποίηση του σχεδίου μαθήματος εξ αποστάσεως επιλέγουμε συνδυασμό της σύγχρονης (μέσω πλατφόρμας Webex) και ασύγχρονης εκπαίδευσης (eClass) ώστε να αξιοποιηθούν τα πλεονεκτήματα της κάθε μιας. Αξιοποιούμε τους πόρους που παρέχει κάθε μέσο για να σχεδιάσουμε να διαμορφώσουμε και να μοιραστούμε το εκπαιδευτικό υλικό μας, υποστηρίζουμε τις δραστηριότητες και την επικοινωνία των μαθητών μας με τα εργαλεία που μας παρέχει το ψηφιακό περιβάλλον.

Δημιουργούμε στη eClass μάθημα με τίτλο «ανθρώπινα δικαιώματα». Το μάθημα στην eClass είναι δομημένο σε υποενότητες και οι δραστηριότητες ανατίθενται τμηματικά, παρεμβάλλονται στις διαφορετικές φάσεις του σεναρίου ανάλογα με τις ανάγκες του μαθήματος και καθορίζεται ο εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησής τους. Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο της ασύγχρονης, συμβάλλουν στην αυτορρύθμιση, αυτοοργάνωση της μαθησιακής τους πορείας και την αυτονομίας τους.

Φροντίζουμε το υλικό να είναι στη διάθεση των μαθητών πριν την έναρξη της τηλεδιάσκεψης με εξαίρεση κάποιες δραστηριότητες που φροντίζουμε να ανοίξουν συγκεκριμένη ώρα, που εμείς θέλουμε για τις ανάγκες του μαθήματος. Όλο το υποστηρικτικό υλικό και οι δραστηριότητες θα είναι διαθέσιμα και στην e-class ώστε να ανατρέχει ο μαθητής για εμπέδωση, στο δικό του χρόνο σύμφωνα με τις ανάγκες του. Επιπρόσθετα, δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές που λόγω τεχνικών προβλημάτων δεν έχουν πρόσβαση στη σύγχρονη (π.χ διακοπή ρεύματος, πρόβλημα σύνδεσης κ.α) να το παρακολουθήσουν ασύγχρονα, να μελετήσουν το υλικό στην eclass και να υλοποιήσουν τις δραστηριότητες εμπέδωσης.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Σύγχρονης διδασκαλίας:

- **Share** - διαμοιρασμός οθόνης με επιλογή για προβολή εικόνας και εγγράφου ή Share οθόνης (optimize for motion and video) για βίντεο (ώστε έχει ήχο)
- **Webex Polling** για δημιουργία δημοσκοπήσης, διερεύνηση των απόψεων των μαθητών
- **Webex Breakout sessions** για χωρισμό των μαθητών σε δωμάτια εργασίας και συζήτησης για ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες
- **Webex Chat** και **annotate** για επικοινωνία

Ασύγχρονης διδασκαλίας:

- **Τοίχος:** για πληροφορίες και οδηγίες που αφορούν το μάθημα
- **Έγγραφα:** για ανάρτηση φύλλων εργασίας και ενημερωτικού υλικού
- **Ασκήσεις:** κλειστού τύπου για αυτοαξιολόγηση των μαθητών
- **Εννοιολογικός χάρτης:** για οργάνωση, ταξινόμηση εννοιών
- **Πολυμέσα:** για ανάρτηση PowerPoint, φωτογραφιών, βίντεο.
- **Σύνδεσμοι:** για την ανάρτηση χρήσιμων εξωτερικών συνδέσμων
- **Ερωτηματολόγιο:** για διερεύνηση των απόψεων και στάσεων των μαθητών σε θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια στο διαδίκτυο
- **Διαχείριση χρηστών - Ομάδες χρηστών:** Δημιουργία ομάδων μαθητών για ομαδικές εργασίες
- **Μηνύματα:** για επικοινωνία εκπαιδευτικού - μαθητών και αποστολή εργασιών
- Διάφορα εργαλεία του **e-me content**, όπως Image pairing

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
<p>Προετοιμασία - Δημιουργία μαθήματος στην eClass (αφορά τη φάση προετοιμασίας -σχεδιασμού του μαθήματος, γίνεται πριν την υλοποίηση της διδασκαλίας στη Webex και δεν περιλαμβάνεται στη διάρκεια της διδασκαλίας)</p> <p>Παρουσίαση περιεχομένου</p>	<p>Ανάρτηση περιεχομένου:</p> <p>Οπτικοακουστικό υλικό, Σύνδεσμοι, Πολυμέσα, βίντεο, Power Point, Ερωτηματολόγιο, Ασκήσεις, Ομαδικές δραστηριότητες</p>	<p>Ενημέρωση των μαθητών για το θέμα της ενότητας «ανθρώπινα δικαιώματα» που θα διδαχθούν, στον τοίχο της eClass.</p> <p>Ανάρτηση των συνδέσμων.</p> <p>Ανάρτηση στα Πολυμέσα του Power Point για τα ανθρώπινα δικαιώματα.</p> <p>Παρουσίαση της δομής του μαθήματος και των διδακτικών στόχων.</p> <p>Διαμόρφωση και ανάρτηση ερωτηματολογίου για διερεύνηση των στάσεων των μαθητών σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια της σύγχρονης διδασκαλίας.</p> <p>Ανάρτηση άσκησης με ερωτήσεις κλειστού τύπου την οποία θα υλοποιήσουν οι μαθητές μετά την ολοκλήρωση της ενότητας και αφού μελετήσουν το υλικό. Ο χρόνος υλοποίησης και η διάρκεια έχουν προκαθοριστεί από την εκπαιδευτικό.</p> <p>Στο πεδίο έγγραφα αναρτώνται οι ομαδικές δραστηριότητες και η Ρουμπρίκα αξιολόγησης των ομαδικών εργασιών. Οι εργασίες θα γίνουν ομαδοσυνεργατικά στο Webex.</p>	<p>Εργαλεία eClass:</p> <p>Τοίχος</p> <p>Μηνύματα</p> <p>Σύνδεσμοι</p> <p>Πολυμέσα</p> <p>Ερωτηματολόγιο</p> <p>Ασκήσεις</p> <p>Έγγραφα</p>

<p>Φάση 1. Παρουσίαση του θέματος. (25΄)</p> <p>Οπτική απεικόνιση της ροής του μαθήματος.</p> <p>Πρόκληση ενδιαφέροντος, ευαισθητοποίηση των μαθητών, αφόρμηση για συζήτηση.</p> <p>Ενεργοποίηση προγενέστερης γνώσης και εμπειριών.</p>	<p>Παρουσίαση του θέματος- Διάλογος:</p> <p>Προβολή Power Point Προβολή βίντεο Ερωτηματολόγιο και γραφήματα αποτελεσμάτων Brainstorming (καταιγισμός ιδεών) με χρήση του wordart (wordart.com)</p>	<p>Θέσπιση συμβολαίου- κανόνων στο Webex.</p> <p>Παρουσίαση του θέματος «ανθρώπινα δικαιώματα» και των διδακτικών στόχων. Διαγραμματική παρουσίαση της ροής του σεναρίου ώστε ο μαθητής να έχει συνολική εικόνα.</p> <p>Προβολή του βίντεο «η ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» για την πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών.</p> <p>Οι μαθητές συμπληρώνουν στην eClass σύντομο ερωτηματολόγιο της εκπαιδευτικού για τη διερεύνηση απόψεων των μαθητών σε σχέση με τ' ανθρώπινα δικαιώματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζονται στους μαθητές σε μορφή γραφημάτων.</p> <p>Δικαίωμα-υποχρέωση. Χρήση του προγράμματος wordart.com για δημιουργία συννεφο-λέξεων. Η εκπαιδευτικός συντονίζει τη διαδικασία.</p>	<p>Εργαλεία του Webex: Share οθόνης</p> <p>Εργαλεία της eClass: Ερωτηματολόγιο</p>
<p>Φάση 2. Παρουσίαση και ανάλυση του προβλήματος. (20΄)</p>	<p>Power Point «ανθρώπινα δικαιώματα». Εννοιολογικός χάρτης.</p>	<p>Τι είναι ανθρώπινα δικαιώματα, χρονολόγιο, είδη δικαιωμάτων, παραβιάσεις, προστασία δικαιωμάτων. Δικαιώματα και υποχρεώσεις.</p> <p>Οπτική αποτύπωση της διάκρισης των δικαιωμάτων στον εννοιολογικό χάρτη.</p>	<p>Εργαλεία του Webex: Share οθόνης</p> <p>Εργαλεία της eClass: Εννοιολογικός χάρτης</p>

<p>Φάση 3. Επικοινωνία και Συνεργασία (20')</p>	<p>Δραστηριότητες.</p>	<p>Image pairing: Οι μαθητές ταιριάζουν τις εικόνες συνδέοντας ένα δικαίωμα με την αντίστοιχη υποχρέωση.</p> <p>Δραστηριότητα «Περιορισμοί στην ελευθερία έκφρασης και τύπου», άρθρα 14 & 15 του Συντάγματος, σχέση με μορφή πολιτεύματος, παραδείγματα. Polling για διερεύνηση απόψεων.</p> <p>Χωρισμός των μαθητών σε ομάδες, ένταξή τους σε εικονικά υποδωμάτια συνεργασίας, ορισμός υπευθύνου που έχει τα δικαιώματα.</p> <p>A) Οι μαθητές αναζητούν παραδείγματα παραβιάσεων και διατυπώνουν προβληματισμούς.</p> <p>B) Δίνεται στα Έγγραφα σενάριο - μελέτη περίπτωσης στους μαθητές για την προσβασιμότητα των ΑμεΑ και η ρουμπρίκα αξιολόγησης της δραστηριότητας.</p> <p>Δημιουργούνται οι υποομάδες, κατανέμονται ρόλοι και κάθε ομάδα ετοιμάζει την επιχειρηματολογία της.</p> <p>Στο τέλος του χρόνου, ο καθηγητής επαναφέρει τα άτομα -μαθητές στην ολομέλεια για την παρουσίαση των εργασιών.</p>	<p>Εργαλεία eClass: Ενσωματωμένο Image pairing από την e-me Έγγραφα</p> <p>Εργαλεία webex: Chat Polling Breakout sessions</p>
<p>Φάση 4. Παρουσίαση των εργασιών. Αξιολόγηση. (20')</p>	<p>Παρουσίαση και αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών.</p> <p>Άσκηση αυτοαξιολόγησης (κλειστού τύπου).</p>	<p>Παρουσίαση των εργασιών στην ολομέλεια, κάθε ομάδα ορίζει ένα μέλος για την παρουσίαση.</p> <p>Η αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών γίνεται με βάση τα κριτήρια της ρουμπρίκας, τα οποία γνωρίζουν από πριν οι μαθητές ώστε να δραστηριοποιηθούν ανάλογα.</p> <p>Οι μαθητές μπαίνουν με τους κωδικούς στην eClass και</p>	<p>Εργαλεία eClass: Ασκήσεις</p>

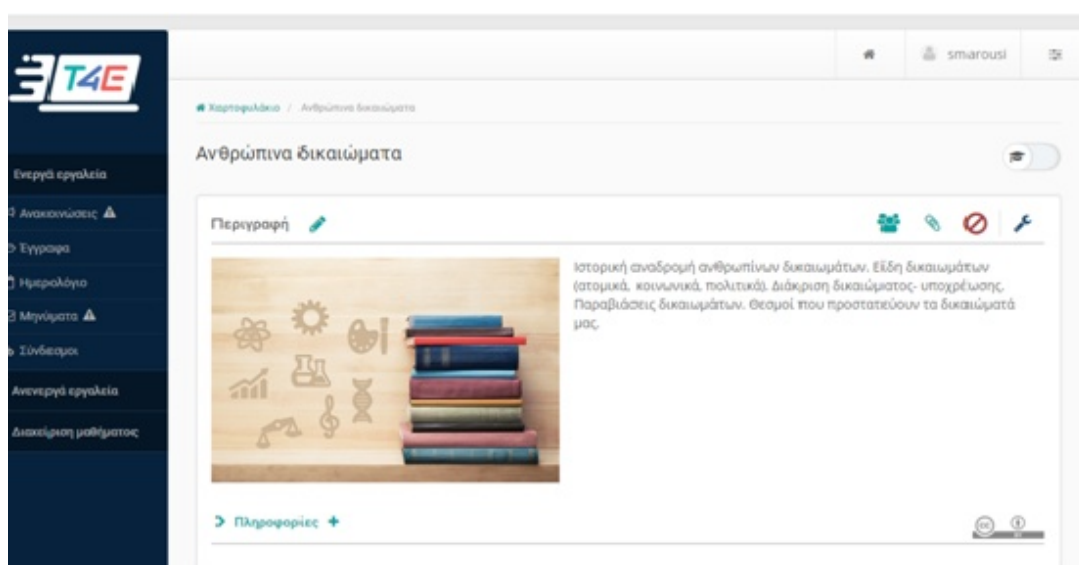
		<p>κάνουν το τεστ αυτοαξιολόγησης σε συγκεκριμένο χρόνο. Η καθηγήτρια ορίζει ώρα έναρξης και λήξης, η διάρκεια είναι 5΄. Ο μαθητής υποβάλλοντας το τεστ λαμβάνει το βαθμό, ενώ ταυτόχρονα η εκπαιδευτικός βλέπει το αποτέλεσμα.</p>	
<p>Φάση 5. Συζήτηση (5')</p>	<p>Ανακεφαλαίωση, συμπεράσματα.</p>	<p>Συζήτηση με τους μαθητές/τριες για την μαθησιακή εμπειρία σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Διατύπωση προτάσεων για κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση.</p>	

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Προετοιμασία για το μάθημα

Καταρχήν θα πρέπει να έχει γίνει αποτύπωση του μαθησιακού προφίλ των μαθητών μας για να προσαρμόσουμε τη διδασκαλία μας στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε μαθητή και να σχεδιάσουμε τη διδασκαλία με τέτοιο τρόπο ώστε να μαθαίνουν πιο αποτελεσματικά.

Δημιουργώ το μάθημα «ανθρώπινα δικαιώματα» στην eClass.

Ενεργοποιώ τα εργαλεία της e-class που χρειάζονται για την υλοποίηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (μηνύματα, ασκήσεις, ερωτηματολόγιο, έγγραφα, πολυμέσα, σύνδεσμοι κ.α).

Αναρτώ την περιγραφή, τη δομή του μαθήματος και το υλικό μελέτης (Power Point), τους συνδέσμους για τα βίντεο και το ψηφιακό βιβλίο (από το Φωτόδεντρο).

Διαμορφώνω το ερωτηματολόγιο, τις ασκήσεις κλειστού τύπου και αναρτώ στα έγγραφα τις ομαδικές δραστηριότητες.

Αποδέχομαι τους χρήστες-μαθητές.

Φάση 1: Παρουσίαση του θέματος (σύγχρονα)

Η εκπαιδευτικός διαμοιράζει την οθόνη, προβάλλει σε διαφάνεια του PowerPoint το θέμα «ανθρώπινα δικαιώματα», τους διδακτικούς στόχους και διαγραμματικά τη ροή του μαθήματος ώστε οι μαθητές να διαμορφώσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα.

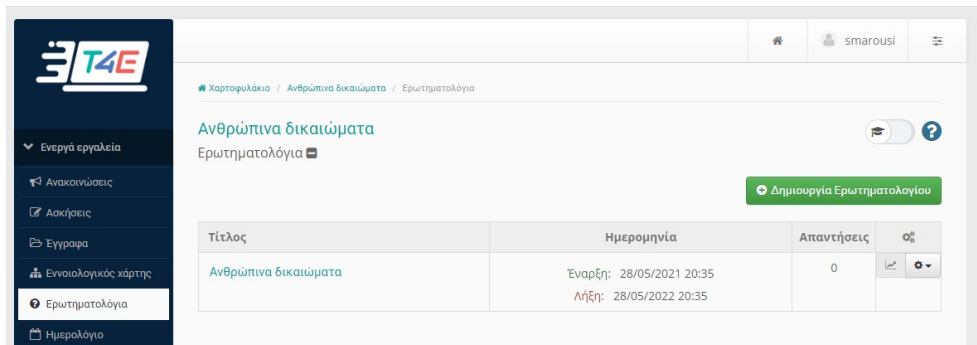
Ακολουθεί προβολή βίντεο «Ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» (<https://video.link/w/zmzyc>). Το βίντεο έχει αντληθεί από τον διεθνή μη κερδοσκοπικό οργανισμό «Ενωμένοι για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα» (UHR) για την εφαρμογή της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Για την προβολή του βίντεο γίνεται διαμοιρασμός οθόνης (Share optimize for motion and video), ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μαθητές θα έχουν ήχο για το βίντεο.

Τα οπτικοακουστικά ερεθίσματα κρατούν ζωντανό το ενδιαφέρον των μαθητών, καλλιεργούν τον προβληματισμό και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αφορμή για συζήτηση. Οι μαθητές με αφορμή το βίντεο διατυπώνουν τους προβληματισμούς τους για το αν τα δικαιώματα διασφαλίζονται αποτελεσματικά στο σύγχρονο κόσμο.

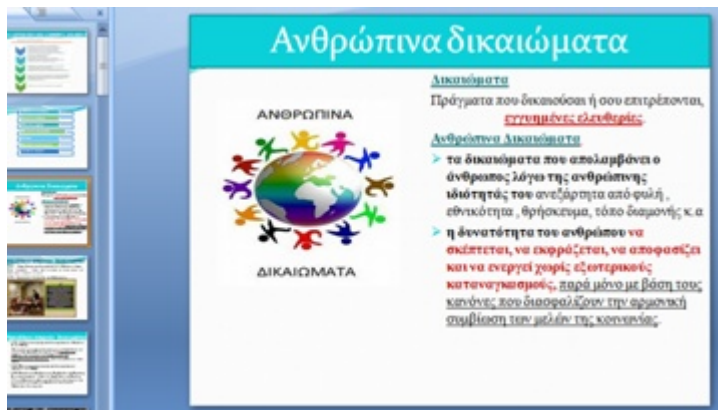
Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός κατευθύνει τους μαθητές να μπουν με το λογαριασμό τους στην eClass για να συμπληρώσουν σύντομο ερωτηματολόγιο που έχει διαμορφώσει η εκπαιδευτικός για τη διερεύνηση των στάσεων των μαθητών σε σχέση με τ' ανθρώπινα δικαιώματα. Ο χρόνος έναρξης και λήξης θα οριστεί από την εκπαιδευτικό όταν προγραμματιστεί το μάθημα. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζονται στους μαθητές με μορφή γραφημάτων.

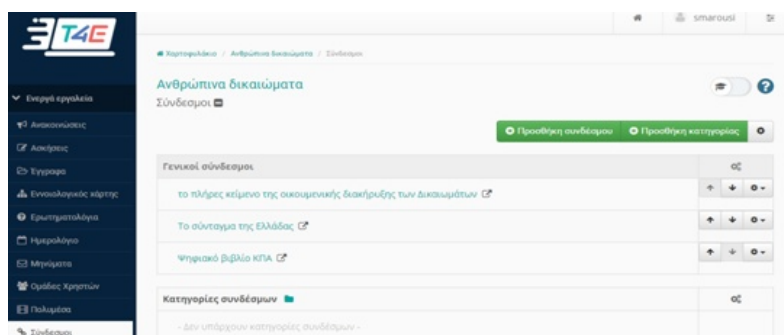
Ακολουθεί προσέγγιση των εννοιών δικαίωμα, υποχρέωση, μέσω Brainstorming (καταιγισμού ιδεών) με χρήση του wordart. Οι μαθητές με το πρόγραμμα wordart.com (το οποίο γνωρίζουν) δημιουργούν συννεφο-λέξεις. Η δραστηριότητα συμβάλλει στην κινητοποίηση του ενδιαφέροντος των μαθητών.

Φάση 2: Παρουσίαση και ανάλυση του προβλήματος

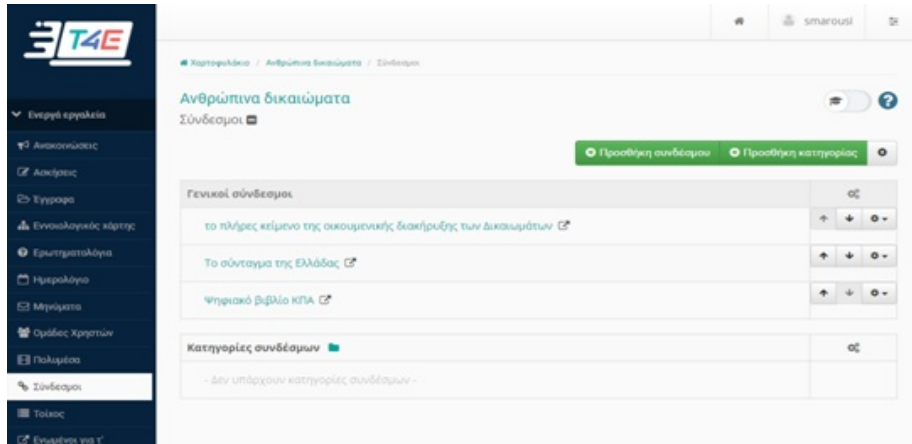
Τμηματική παρουσίαση του μαθησιακού υλικού μέσω PowerPoint, ανάλυση της έννοιας ανθρώπινα δικαιώματα, σύντομο χρονολόγιο της εξέλιξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σχέση δικαίωματος, ευθύνης, υποχρεώσεων, παραβιάσεις δικαιωμάτων στον σύγχρονο κόσμο. Θεσμοί που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Παρουσίαση του **συνδέσμου** όπου μπορούν οι μαθητές να διαβάσουν στον ελεύθερο χρόνο τους την οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων και το Σύνταγμα.

Το σύνταγμα της Ελλάδας όπου κατοχυρώνονται τα ατομικά, κοινωνικά, πολιτικά δικαιώματα έχει αναρτηθεί και στα **έγγραφα**.

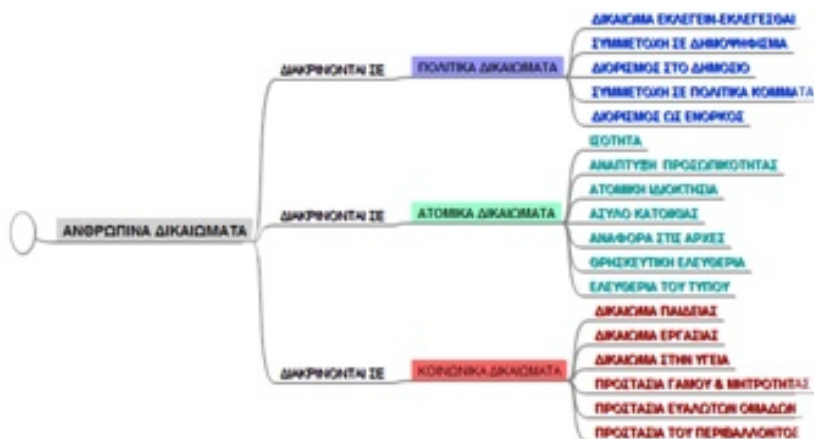
Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός προβάλλει εικόνες που αφορούν παραβιάσεις δικαιωμάτων για πρόκληση συζήτησης, οι μαθητές παρουσιάζουν παραδείγματα παραβίασης δικαιωμάτων από την επικαιρότητα, διατυπώνουν τους προβληματισμούς τους και συζητούν σχετικά με το θέμα.

Ακολουθεί η διαγραμματική παρουσίαση της ταξινόμησης των δικαιωμάτων σε ατομικά, κοινωνικά, πολιτικά με χρήση του εργαλείου της eClass εννοιολογικός χάρτης.

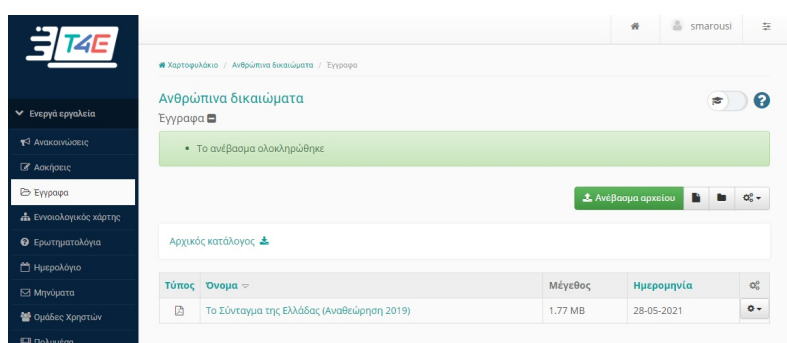
Η αποτύπωση της διάκρισης των δικαιωμάτων στον εννοιολογικό χάρτη συμβάλλει στη συγκέντρωση της προσοχής των μαθητών και την αφομοίωση της πληροφορίας μέσω της αστικοποίησης.

Ο εννοιολογικός χάρτης μπορεί να δημιουργηθεί είτε με το αντίστοιχο εργαλείο της eClass είτε με το πρόγραμμα Free mind.

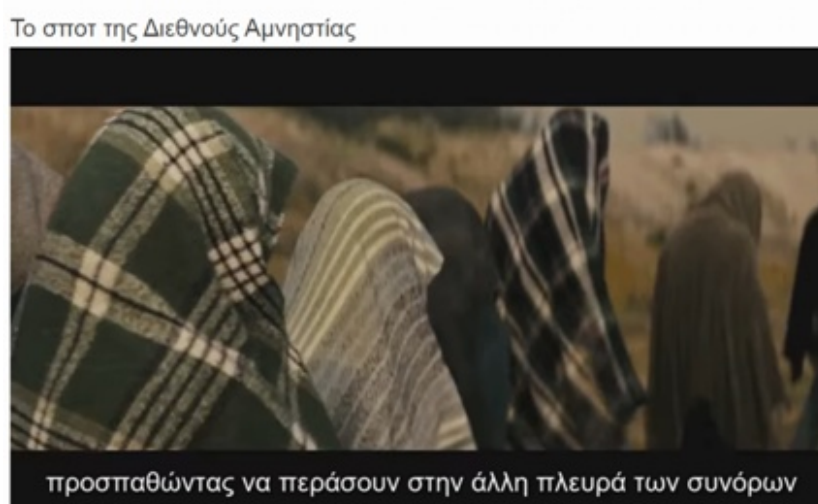
Φάση 3: Επικοινωνία και Συνεργασία

Δραστηριότητα «Περιορισμοί στην ελευθερία έκφρασης και τύπου». Η εκπαιδευτικός ανατρέχει στα έγγραφα στην eClass όπου έχει αναρτήσει το Σύνταγμα ή από την επιφάνεια εργασίας όπου το έχει αποθηκεύσει σε μορφή pdf, κάνει διαμοιρασμό οθόνης και εστιάζει στα άρθρα 14 και 15 του Συντάγματος που αφορούν την ελευθερία έκφρασης και τύπου και τους περιορισμούς που προβλέπονται στην άσκηση αυτού του δικαιώματος.

Προκαλεί συζήτηση μεταξύ των μαθητών, τους ενθαρρύνει να συσχετίσουν το δικαίωμα της ελευθερίας έκφρασης με τη μορφή του πολιτεύματος, παρουσιάζοντας παραδείγματα από την περίοδο της δικτατορίας αλλά και από τον διεθνή χώρο.

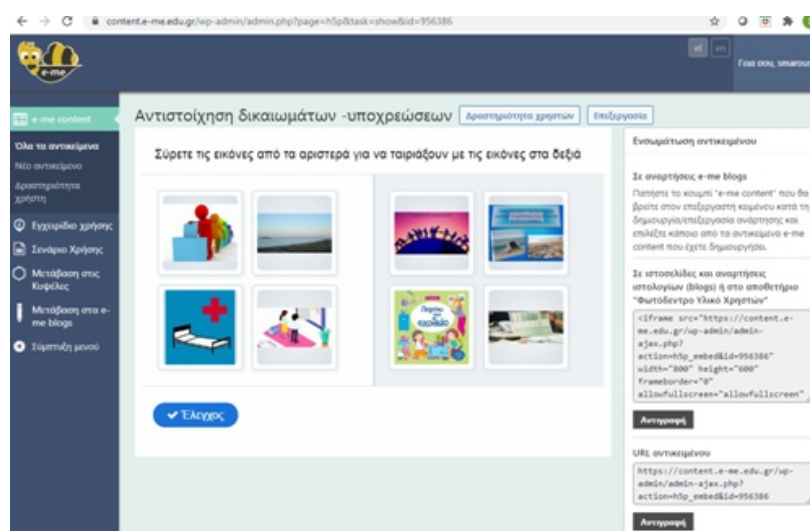
Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός εμβαθύνοντας στο θέμα των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προβάλλει το σποτ της διεθνούς αμνηστίας <https://video.link/w/CEHyC> που αναφέρεται στο θέμα της προσφυγιάς και στοχεύει στην ευαισθητοποίησή τους και σε ανάπτυξη ενσυναίσθησης.

Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν το βίντεο και εκφράζουν τις απόψεις τους σχετικά με το πώς θα ένιωθαν αν ήταν στη θέση των προσφύγων, τι θα προσπαθούσαν να πάρουν μαζί τους αν έπρεπε να φύγουν βιαστικά για να σώσουν τη ζωή τους. Οι μαθητές συμπληρώνουν στο **chat** το Polling που έχει ετοιμάσει η εκπαιδευτικός (τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στους μαθητές). Το **Webex Polling** κινητοποιεί το ενδιαφέρον των μαθητών, καθιστά αποτελεσματικότερο το μήνυμα, ενώ αποφεύγεται το άγχος και το συναίσθημα «ελέγχου του απρόσεκτου» που μπορεί να δημιουργείται στο μαθητή με την προφορική ερώτηση.

Ακολουθεί δραστηριότητα της e-me με θέμα «αντιστοίχιση δικαιωμάτων-υποχρεώσεων». Η εκπαιδευτικός δημιουργεί με το εργαλείο **Image pairing** της e-me content την δραστηριότητα αντιστοίχισης εικόνων.

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=956386

Οι μαθητές στο πλαίσιο της διαδραστικής δραστηριότητας ταιριάζουν τις εικόνες συνδέοντας το δικαίωμα με την αντίστοιχη υποχρέωση, κατανοούν τις έννοιες δικαίωμα – υποχρέωση, μαθαίνουν να διακρίνουν τις έννοιες, συνειδητοποιούν ότι κάθε δικαίωμα συνοδεύεται από την αντίστοιχη υποχρέωση. Η διαδραστική δραστηριότητα επιτρέπει στους μαθητές να μαθαίνουν ευχάριστα και ν' αφομοιώνουν αποτελεσματικότερα τη γνώση.

Ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες στο Webex (Breakout Sessions)

Ενημερώνουμε τους μαθητές ότι θα εργαστούν ομαδοσυνεργατικά. Γίνεται χωρισμός των μαθητών σε ομάδες και ένταξή τους σε εικονικά υποδωμάτια (**breakout sessions**). Οι ομάδες καλούνται να καταγράψουν παραδείγματα παραβιάσεων δικαιωμάτων στην καθημερινότητά τους.

Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ως άγκυρα φωτογραφίες που δείχνουν τα εμπόδια που συναντούν τα άτομα με κινητικά προβλήματα όταν θέλουν να κινηθούν στην πόλη (σταθμευμένα αυτοκίνητα σε ειδικές θέσεις που προβλέπονται για αυτοκίνητο ατόμων με αναπηρία, παρκάρισμα σε σημεία διέλευσης ατόμων με αναπηρία, την απουσία ραμπών σε δημόσιες υπηρεσίες και σχολεία, ανεπαρκή μέτρα της τοπικής αυτοδιοίκησης σε θέματα προσβασιμότητας κ.α). Το θέμα είναι οικείο, είναι στην καθημερινότητα των μαθητών γεγονός που τους βοηθά να πάρουν θέση γι' αυτό. Παρουσιάζεται το σενάριο στους μαθητές και ενημερώνονται για τα κριτήρια με τα οποία θα αξιολογηθούν κατά την υλοποίηση της δραστηριότητας (ρουμπρίκα).

Η καθηγήτρια καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας πηγαίνει από «δωμάτιο» σε «δωμάτιο» ενθαρρύνοντας, δίνοντας διευκρινίσεις και ταυτόχρονα ελέγχοντας τη συμμετοχή κάθε μαθητή. Οι μαθητές συνεργάζονται, εμβαθύνουν στο πρόβλημα, προτείνουν λύσεις. Στο τέλος του χρόνου, ο καθηγητής επαναφέρει τα άτομα –μαθητές στην ολομέλεια για την παρουσίαση των εργασιών. Η ομαδική εργασία στα υποδωμάτια του Webex, δίνει τη δυνατότητα εμπλοκής όλων των μαθητών, συμβάλλει στην ανάπτυξη συνεργατικού πνεύματος, προωθεί την θετική αλληλεξάρτηση και τους προσφέρει ικανοποίηση αφού νιώθουν ότι όλοι συνέβαλαν στο τελικό αποτέλεσμα.

Φάση 4: Παρουσίαση των εργασιών - Αξιολόγηση

Οι μαθητές διαβάζουν το σενάριο και κατανέμονται από την εκπαιδευτικό οι ρόλοι στις διαφορετικές ομάδες. Δημιουργούνται τέσσερις ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει διαφορετικό ρόλο με βάση το σενάριο (Οδηγοί, τοπική αυτοδιοίκηση, σύλλογοι ατόμων με αναπηρία, το συμβούλιο του 15/μελούς). Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε υποδωμάτια (εργαλείο Breakout Sessions του Webex), όπου κάθε ομάδα εμβαθύνει στο θέμα και ετοιμάζει την επιχειρηματολογία της.

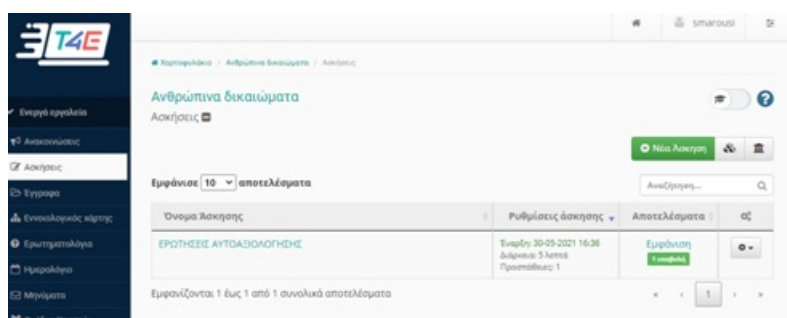
Αφού ολοκληρώσουν οι ομάδες την προετοιμασία τους η καθηγήτρια επαναφέρει τα άτομα –μαθητές στην ολομέλεια για την παρουσίαση των εργασιών και ξεκινά η διαδικασία παράθεσης των επιχειρημάτων και διαπραγμάτευσης.

Οι μαθητές διαβάζουν το σενάριο και κατανέμονται από την εκπαιδευτικό οι ρόλοι στις διαφορετικές ομάδες. Δημιουργούνται τέσσερις ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει διαφορετικό ρόλο με βάση το σενάριο (Οδηγοί, τοπική αυτοδιοίκηση, σύλλογοι ατόμων με αναπηρία, το συμβούλιο του 15/μελούς). Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε υποδωμάτια (εργαλείο Breakout Sessions του Webex), όπου κάθε ομάδα εμβαθύνει στο θέμα και ετοιμάζει την επιχειρηματολογία της.

Οι σύλλογοι ΑμΕΑ θέτουν το πρόβλημα καθώς είναι αυτοί που πλήττονται και ακολουθούν τοποθετήσεις των μελών όλων των ομάδων. Τα μέλη κάθε ομάδας εκφράζουν την άποψή τους εκπροσωπώντας συγκεκριμένες ομάδες πολιτών ή φορείς, παραθέτουν τα επιχειρήματά τους, προσπαθούν να πείσουν, προβάλλονται διαφορετικές διαστάσεις του θέματος, οι δυσκολίες για την επίλυση του ζητήματος π.χ από πλευράς τοπικής αυτοδιοίκησης κ.α. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με συμπεράσματα και προτάσεις για λήψη μέτρων οι οποίες θα κοινοποιηθούν σε όλη την κοινότητα με στόχο την ευαισθητοποίηση και την αλλαγή στάσεων.

Η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη συνεργατικού πνεύματος, δίνει τη δυνατότητα εμπλοκής όλων των μαθητών, οι οποίοι μαθαίνουν να συμμετέχουν ενεργά στην επίλυση των προβλημάτων. Η δραστηριότητα ανταποκρίνεται, στο στυλ μάθησης του ενεργού μαθητή αφού ενθαρρύνει την εμπλοκή του στη διαδικασία μέσω της συνεργασίας στην ομάδα.

Υλοποίηση άσκησης αυτοαξιολόγησης κλειστού τύπου στην eclass διάρκειας 5΄ που στόχο έχει την διερεύνηση του βαθμού κατανόησης των εννοιών που διδάχθηκαν με στόχο την ανατροφοδότηση και τη βελτίωση της διδασκαλίας. Αφού υλοποιηθεί η δραστηριότητα στη διάρκεια της σύγχρονης διδασκαλίας στη συνέχεια η εκπαιδευτικός θα την αφήσει ανοιχτή στην eclass ώστε να κάνουν εξάσκηση οι μαθητές.

Φάση 5: Συζήτηση

Το μάθημα ολοκληρώνεται με σύντομη ανακεφαλαίωση και συζήτηση με τους μαθητές για την μαθησιακή τους εμπειρία και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης αυτής.

Ρουμπρίκα για την αξιολόγηση της ομαδικής δραστηριότητας «θέματα προσβασιμότητας ΑμΕΑ»

Η ρουμπρίκα δόθηκε στους μαθητές πριν ξεκινήσουν την υλοποίηση της ομαδικής δραστηριότητας για να γνωρίζουν τα κριτήρια αξιολόγησης που είναι: α) συνεργασία, ομαδικό πνεύμα, β) έμπνευση -δημιουργικότητα, γ) πληρότητα επιχειρημάτων, δ) πειστικότητα επιχειρημάτων, ε) σαφήνεια, έκφραση. Η διαβάθμιση είναι από 1-4, όπου 4 είναι Άριστα, 3 πολύ καλά, 2 καλά, 1 ελλιπής. Η αξιολόγηση αφορά **γνώσεις, δεξιότητες** (π.χ κριτική σκέψη, ομαδικότητα--συνεργασία, διαπραγμάτευση) και **στάσεις** (αλλαγή συμπεριφοράς, ενεργή συμμετοχή, προτάσεις για επίλυση προβλημάτων).

κριτήρια	Άριστα (4)	Πολύ καλά (3)	Καλά (2)	Ελλιπής (1)	Συνολική βαθμολογία
α) συνεργασία, ομαδικό πνεύμα					
β) έμπνευση - δημιουργικότητα					
γ) πληρότητα επιχειρημάτων					
δ) πειστικότητα επιχειρημάτων					
ε) σαφήνεια, έκφραση					

Ανάθεση δραστηριότητας για το σπίτι

Η δραστηριότητα βρίσκεται στα **Έγγραφα**. Οι μαθητές καλούνται να υλοποιήσουν 1 από τις 2 ακόλουθες δραστηριότητες (εργαζόμενοι ατομικά ή ομαδικά ανά 4 άτομα, η σύνθεση της ομάδας θα επιλεγεί από τους μαθητές). Όταν ολοκληρωθεί η εργασία θα αποσταλεί στην καθηγήτρια μέσω email ή μέσω eClass (χρόνος 1 εβδομάδα).

Δραστηριότητες για το σπίτι

1. Δημιουργία αρχείου με φωτογραφίες και άρθρα που αφορούν παραβιάσεις δικαιωμάτων ατόμων ή ομάδων σε τοπικό-εθνικό-ευρωπαϊκό-διεθνές επίπεδο καθώς και άρθρα που αφορούν πρωτοβουλίες και δράσεις για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
2. Τι πρωτοβουλίες θ' αναλαμβάνατε ως μέλη 15/μελούς μαθητικού συμβουλίου, ώστε να περιοριστούν φαινόμενα bullying και κοινωνικής απομόνωσης μαθητών, λόγω διαφορετικότητας (π.χ μαθητές από Αλβανία, πρόσφυγες, Ρομά);

4.2. Παιδική εργασία

Συγγραφέας / Συντάκτης: Καραβουσιάνη Ελένη

Επιμέλεια: Πατσιαούρας Αστέριος

Λέξεις-κλειδιά: Κοινωνιολογία / eClass / Σύγχρονο και ασύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Γ' Λυκείου

Μάθημα/Γνωστικό αντικείμενο

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6.2.4: Παιδική Εργασία

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά τη διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας, οι μαθητές να μπορούν να υποβάλλουν, εγγράφως, όποτε κριθεί αναγκαίο, μια αναφορά προς το Συνήγορο του Πολίτη (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού), η οποία θα εμπεριέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία π.χ. στοιχεία αιτούντος, Αρχή προς την οποία υποβάλλεται η αναφορά, τόπος και ημερομηνία υποβολής, αναλυτική περιγραφή της περίπτωσης καταπάτησης του δικαιώματος και τέλος την υπογραφή του αιτούντος.

Οι μαθητές/τριες αναμένεται:

- Να εντοπίζουν ότι μια σημαντική συνέπεια της φτώχειας είναι η παιδική εργασία.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι η παιδική εργασία εμφανίζεται τόσο στον αναπτυσσόμενο όσο και στον αναπτυγμένο κόσμο.
- Να προβληματιστούν για το φαινόμενο της παιδικής εργασίας στην Ελλάδα.
- Να διερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να διεκδικήσουν την προστασία των δικαιωμάτων τους και να εφαρμόζουν τις γνώσεις αυτές στην καθημερινή τους ζωή. .

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

- Επαρκής εξοικείωση των μαθητών με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.

Χρόνος υλοποίησης (για 1-2 διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη)

Δύο διδακτικές ώρες.

Σύντομη περιγραφή του σεναρίου

Το σενάριο είναι προσαρμοσμένο στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση με την παράλληλη χρήση των ηλεκτρονικών πλατφορμών eClass και WebEx. Οι μαθητές, με την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού, θα χωριστούν σε ομάδες, έτσι ώστε να αντιληφθούν σε βάθος το θέμα της παιδικής εργασίας και να είναι σε θέση να διεκδικήσουν την προστασία των δικαιωμάτων τους σε περίπτωση παραβίασής τους. Το σενάριο ολοκληρώνεται με ανάθεση ασύγχρονης εργασίας αυτοαξιολόγησης των αποκτηθέντων γνώσεων.

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

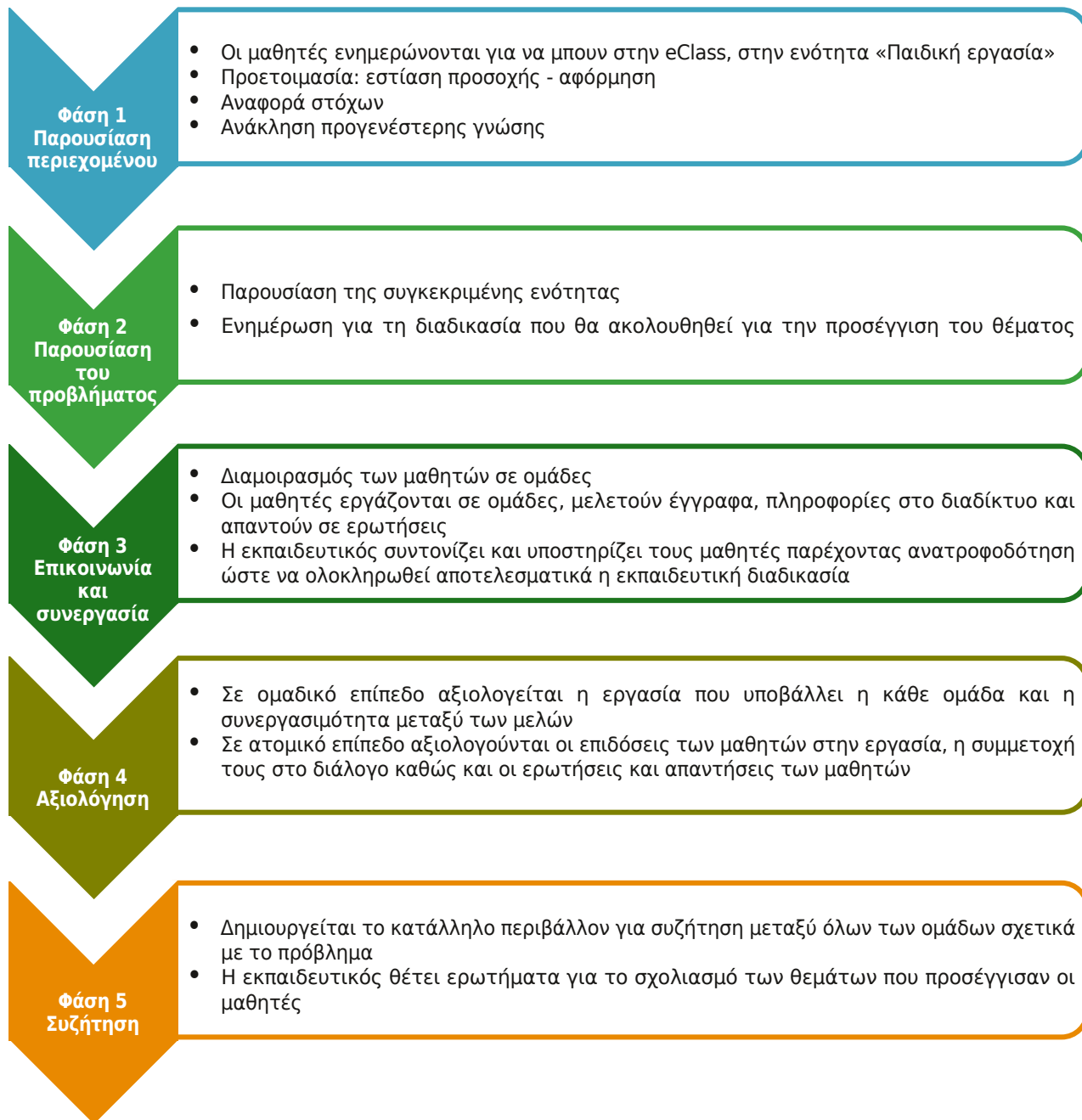
Οι μαθητές, εργαζόμενοι σε ομάδες, θα προσπαθήσουν να κατανοήσουν το θέμα της παιδικής εργασίας, να το συνδέσουν με την εμπειρία της καθημερινότητας τους και να αναζητήσουν από το διαδίκτυο πληροφορίες για τη δράση μη κυβερνητικών οργανώσεων (π.χ χαμόγελο του παιδιού, actionaid) αλλά και ανεξάρτητων αρχών στη χώρα μας (π.χ. Συνήγορος του Πολίτη - Κύκλος δικαιωμάτων του παιδιού), στις οποίες μπορούν να απευθυνθούν σε περίπτωση καταπάτησης των δικαιωμάτων τους.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία (ονομαστικά)

Σύγχρονης διδασκαλίας: share screen, chat, breakout sessions

Ασύγχρονης διδασκαλίας: ενότητες, εργασίες, σύνδεσμοι, έγγραφα, πολμέσα, ομάδες χρηστών, συζητήσεις

Βασική ροή σεναρίου

Πλαίσιο υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με την παράλληλη χρήση των ηλεκτρονικών πλατφορμών eClass και WebEx. Θεωρείται δεδομένο ότι έχει προηγηθεί η διδασκαλία της ενότητας «Συνέπειες ανεργίας, φτώχειας και ανισοτήτων». Ολόκληρο το σενάριο υλοποιείται σύγχρονα στο πλαίσιο δυο σχολικών ωρών και ασύγχρονα με την ανάθεση εργασίας αυτοαξιολόγησης των αποκτηθέντων γνώσεων. (ενδεικτική διάρκεια: 2 ημέρες)

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Εργαλεία eClass:

- **Ενότητες:** Το μάθημα οργανώνεται σε ενότητες, ώστε ο μαθητής να ακολουθεί βήμα - βήμα την προτεινόμενη διαδικασία
- **Εργασίες:** Ανάρτηση της εργασίας, υποβολή τελικού εγγράφου από τους μαθητές, διαχείριση της προθεσμίας, βαθμολόγηση
- **Σύνδεσμοι:** ανάρτηση συνδέσμου από το φωτόδεντρο
- **Έγγραφα:** για μελέτη και αξιοποίηση στην εργασία των μαθητών
- **Πολυμέσα:** χρήση βίντεο από το vimeo
- **Ομάδες χρηστών:** Δημιουργία ομάδων μαθητών για την εκτέλεση των εργασιών
- **Συζητήσεις:** Υποστήριξη ασύγχρονου διαλόγου ανάμεσα στα μέλη κάθε ομάδας κατά τη διαδικασία επεξεργασίας των εργασιών. Πραγματοποίηση διαλόγου ανάμεσα σε όλους τους μαθητές της τάξης κατά τη φάση της συζήτησης

Εργαλεία webex:

- **Breakout sessions:** Δημιουργία ομάδων για ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες
- **Share content:** Διαμοιρασμός οθόνης
- **Chat:** Ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ εκπαιδευτικού- μαθητών

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. Παρουσίαση του θέματος 12'	<p>A) Εστίαση προσοχής Επικοινωνία στις ομάδες Οι μαθητές καταγράφουν το δικό τους ημερήσιο πρόγραμμα στην περιοχή συζητήσεων (5')</p> <p>B) Παρουσίαση στόχων μάθησης (2')</p> <p>Γ) Ανάκληση προγενέστερης γνώσης (5')</p>	<p>Δημιουργώ την ενότητα Κατανέμω τους μαθητές σε ομάδες. Ξεκινώ συζήτηση πάνω στο έγγραφο «Το ημερήσιο πρόγραμμα της Ραμπία από το Ισλαμαμπάτ». Θέτω ερωτήσεις στους μαθητές: «ποια είναι η ηλικία της Ραμπία και ποια του Χαμίτ»; Τους ζητώ να γράψουν το δικό τους ημερήσιο πρόγραμμα και να το συγκρίνουν με αυτό της Ραμπία και του Χαμίτ.</p> <p>Οι μαθητές καλούνται: 1) Να εντοπίζουν ότι μια σημαντική συνέπεια της φτώχειας είναι η παιδική εργασία. 2) Να συνειδητοποιήσουν ότι η παιδική εργασία εμφανίζεται τόσο στον αναπτυσσόμενο όσο και στον αναπτυγμένο κόσμο. 3) Να προβληματιστούν για το φαινόμενο της παιδικής εργασίας στην Ελλάδα. 4) Να διερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να διεκδικήσουν την προστασία των δικαιωμάτων τους και να εφαρμόζουν τις γνώσεις αυτές στην καθημερινή τους ζωή.</p> <p>Οι μαθητές καλούνται να γράψουν στις συζητήσεις την άποψή τους για το ερώτημα: «Ποιες ήταν οι συνθήκες εργασίας για τα παιδιά, στην περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης; Σε ποια ενότητα του βιβλίου είχαμε ασχοληθεί με το θέμα αυτό;»</p>	<p>Εργαλεία eClass: Ενότητες Συζητήσεις Έγγραφα</p> <p>Εργαλεία webex: Breakout sessions</p>

<p>Φάση 2. Παρουσίαση του προβλήματος 15'</p>	<p>Προβολή βίντεο με θέμα την παιδική εργασία</p>	<p>Συνοψίζω ότι το φαινόμενο της παιδικής εργασίας υπήρχε ήδη κατά την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης. Θέτω τις ερωτήσεις: Σήμερα υπάρχουν παιδιά που εργάζονται και για ποιο λόγο; Η παιδική εργασία αφορά μόνο τον αναπτυσσόμενο κόσμο;</p> <p>Προβάλλω ένα βίντεο από το φωτόδεντρο με θέμα την παιδική εργασία και προκαλώ συζητήσεις για το θέμα αυτό, ώστε να απαντηθούν τα σχετικά ερωτήματα.</p>	<p>Εργαλεία Webex: Share screen</p>
<p>Φάση 3. Επικοινωνία - Συνεργασία 13'</p>	<p>Προβολή βίντεο με θέμα την παιδική εργασία</p>	<p>Συνοψίζω ότι συνέπεια της φτώχειας είναι η παιδική εργασία, η οποία εμφανίζεται τόσο στον αναπτυσσόμενο όσο και στον αναπτυγμένο κόσμο. Θέτω την ερώτηση: Στην Ελλάδα, συναντάται το φαινόμενο της παιδικής εργασίας;</p> <p>Προβάλλω το βίντεο «Τα παιδιά των φαναριών» από το vimeo και στη συνέχεια παρουσιάζω τα στοιχεία ερευνών για την παιδική εργασία στην Ελλάδα από το Ίδρυμα Μαραγκοπουλου και της Unicef (2000). Οι μαθητές συζητούν σε ομάδες και απαντούν τις ερωτήσεις της σχετικής εργασίας.</p>	<p>Εργαλεία Webex: Share screen Breakout sessions</p> <p>Εργαλεία eClass: Έγγραφα Εργασίες</p>
<p>Φάση 4. Αξιολόγηση</p>	<p>Ανάθεση ομαδικών και ατομικών εργασιών</p>	<p>Θέτω ομαδική εργασία, ώστε οι μαθητές να διερευνήσουν ποιες ανεξάρτητες αρχές και ποιες μη κυβερνητικές οργανώσεις υπάρχουν στη χώρα μας, που κύριο έργο έχουν τη προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών. Ενημερώνω τους μαθητές για τη διαδικασία και την προθεσμία υποβολής της εργασίας και γραπτώς.</p> <p>Ζητάω από τους μαθητές, ο καθένας ατομικά, να συντάξει μια αναφορά προς το Συνήγορο του Πολίτη (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού),</p>	<p>Εργαλεία eClass: Εργασίες</p>

		<p>με την οποία να ζητά την παρέμβασή του σε περίπτωση που ο ίδιος ή κάποιο άλλο παιδί υφίσταται εκμετάλλευση.</p> <p>Απαντώ σε τυχόν απορίες που διατυπώνουν οι μαθητές κατά την ανάθεση των ατομικών εργασιών.</p>	
Φάση 5. Συζήτηση	<p>Υποβολή εργασιών. Βαθμολόγηση των εργασιών. Τελική αξιολόγηση. Ανατροφοδότηση.</p>	<p>Οι μαθητές καταθέτουν ηλεκτρονικά τις απαντήσεις τους.</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται σε δύο επίπεδα, στο επίπεδο της ομάδας και στο ατομικό επίπεδο.</p> <p>Αξιολογούνται η συμμετοχή, η συνεργασία, η ικανότητα κατανόησης των ζητημάτων και εύρεσης λύσεων.</p> <p>Γίνεται συζήτηση για το περιεχόμενο των εργασιών και για τυχόν δυσκολίες που συνάντησαν στην εκπόνησή τους.</p>	<p>Εργαλεία eClass: Εργασίες</p>

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1: Παρουσίαση του περιεχομένου - Αφόρμηση

Χωρίζω τους μαθητές σε ομάδες τόσο στην eClass όσο και στο WebEx. Στην eClass έχω δημιουργήσει μια νέα **ενότητα** με τίτλο «Η παιδική εργασία». Ζητώ από τους μαθητές να συνδεθούν στην eClass και να μελετήσουν όσα περιγράφονται στις οδηγίες της ενότητας.

Μέσα στην ενότητα, στην **περιοχή συζητήσεων**, εισάγω ένα έγγραφο με θέμα «Το ημερήσιο πρόγραμμα της Ραμπία από το Ισλαμαμπάτ». Το πρόγραμμα της Ραμπία είναι το ακόλουθο:

05.00- 05.30 Ξύπνημα- πρωινό
 06.30 Περπάτημα προς το εργοστάσιο
 07.00-18.00 Δουλειά
 18.30 επιστροφή στο σπίτι
 19.00- 20.00 Μαγείρεμα, φαγητό, ύπνος

Στο έγγραφο περιέχεται επίσης το ημερήσιο πρόγραμμα του Χαμίτ, παιδί Ρομά, που ζει στο κέντρο της Αθήνας (Καρδογέρου, Ντιρογιάννη, Τσαχάλη, 2016):

08.00- 08.30 Ξύπνημα- πρωινό
 09.00-21.00 περπάτημα στο κέντρο της Αθήνας - πώληση αναπήρων
 21.30 Μπορεί και να φάει, αλλιώς κοιμάται

Τα ημερολόγια αυτά χρησιμοποιούνται ως αφόρμηση.

Στις οδηγίες των συζητήσεων ζητώ από τους μαθητές να απαντήσουν τις παρακάτω ερωτήσεις:

α) «ποια είναι η ηλικία της Ραμπία και ποια η ηλικία του Χαμίτ»;

Η Ραμπία είναι κορίτσι 8 ετών, ζει στην πρωτεύουσα του Πακιστάν, το Ισλαμαμπάτ, δουλεύει σε εργοστάσιο κατασκευής τούβλων, μένει με την οικογένειά της στην παραγκούπολη, λίγο έξω από την πόλη, ενώ ο Χαμίτ, είναι παιδί 6 ετών, Ρομά, ζει στο κέντρο της Αθήνας με την πολυμελή οικογένειά του και κάποιους άλλους συγγενείς του)

β) ποιο είναι το δικό τους ημερήσιο πρόγραμμα;

Οι μαθητές επικοινωνούν συνομιλώντας μέσα στα **Breakout sessions** του WebEx και γραπτώς μέσω του εργαλείου συζητήσεων ομάδων της eClass. Αφού ανταλλάξουν απόψεις (είτε μέσω του WebEx είτε μέσω της περιοχής συζητήσεων της ομάδας τους) καταγράφουν την άποψή τους και το δικό τους ημερήσιο πρόγραμμα στις **Συζητήσεις**.

Οι μαθητές ενημερώνονται για τους στόχους του μαθήματος.

Ανάκληση προηγούμενων γνώσεων

Στην ενότητα διατυπώνονται ερωτήματα: «Ποιες ήταν οι συνθήκες εργασίας για τα παιδιά την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης; Σε ποια ενότητα του βιβλίου είχαμε ασχοληθεί με το θέμα αυτό;» (π.χ. ενότητα 6.1 του βιβλίου, στην οποία αναγράφεται ότι τα παιδιά δούλευαν από τη ηλικία των 4 χρόνων με την απειλή μαστιγίου). Στο σημείο αυτό μπορώ να κάνω **διαμοιρασμό οθόνης** στο WebEx και να τους δείξω την αντίστοιχη εικόνα του βιβλίου.

Οι μαθητές συζητούν μεταξύ τους και μετά την παρέλευση του προκαθορισμένου χρόνου, το WebEx απενεργοποιεί τα **Breakout sessions** και επιστρέφει αυτόματα τους μαθητές στην ολομέλεια. Οι μαθητές απαντούν στο **Chat** τα ερωτήματα που έχουν τεθεί.

Φάση 2: Δραστηριότητες μάθησης - υποστήριξη

Συνοψίζω ότι το φαινόμενο της παιδικής εργασίας υπήρχε ήδη κατά την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης.

Ξεκινώ την προβολή του βίντεο «Η ιστορία του Νάνα Άτα» από το φωτόδεντρο (<https://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11092>)

Σταματώ την προβολή σε συγκεκριμένο σημείο (8.54΄) και θέτω την ερώτηση: «Σήμερα υπάρχουν παιδιά που εργάζονται και για ποιο λόγο;» Ενθαρρύνω και εμπυχώνω τα παιδιά ώστε να απαντήσουν όσο το δυνατόν περισσότερα στο πλαίσιο του διαθέσιμου χρόνου.

Θέτω το ερώτημα: «Η παιδική εργασία αφορά μόνο τον αναπτυσσόμενο κόσμο;» και καταγράφω τις απαντήσεις των μαθητών.

Συνοψίζω ότι η παιδική εργασία είναι συνέπεια της φτώχειας, η οποία εμφανίζεται τόσο στον αναπτυσσόμενο όσο και στον αναπτυγμένο κόσμο.

Θέτω την ερώτηση: «Στην Ελλάδα, συναντάται το φαινόμενο της παιδικής εργασίας;» Οι μαθητές ενθαρρύνονται να απαντήσουν με βάση τις εμπειρίες από την καθημερινή τους ζωή.

Προβάλλω το βίντεο «Τα παιδιά των φαναριών» από το vimeo (<https://vimeo.com/113692518>).

Δίνω τον σύνδεσμο της άσκησης που περιέχει ερωτήσεις σωστού - λάθους (π.χ. «Σωστό ή λάθος; Τα παιδιά που είδαμε στο βίντεο πηγαίνουν το πρωί στο σχολείο και το απόγευμα εργάζονται»), ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (π.χ. «Τα παιδιά, προέρχονται από: α) την Ελλάδα, β) τη Βουλγαρία, γ) την Αφρική, δ) το Ιράν» καθώς και ερωτήσεις ανοιχτού τύπου (π.χ. «Ποια μη κυβερνητική οργάνωση δραστηριοποιείται στη χώρα μας για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών;»). Στη συνέχεια διαχωρίζω τους μαθητές σε ομάδες, στο WebEx. Οι μαθητές, συνεργαζόμενοι μεταξύ τους, απαντούν σε προκαθορισμένο χρόνο.

Προβάλλω τα στοιχεία των ερευνών για την παιδική εργασία στην Ελλάδα από το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου και τη Unicef (2000) με θέμα «Τα παιδιά των φαναριών». Οι μαθητές ενθαρρύνονται να συνοψίσουν τα συμπεράσματα των παραπάνω ερευνών στην ολομέλεια (π.χ. 5.800 παιδιά εργάζονται στους δρόμους, το 61% είναι αγόρια, το 44,1% προέρχονται από ελληνικές οικογένειες, ενώ τα υπόλοιπα είναι παιδιά μεταναστών ή προσφύγων).

Από τα προηγούμενα, συμπεραίνεται ότι η παιδική εργασία ανθεί και στην Ελλάδα, γι' αυτό κρίνεται επιβεβλημένη η προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών από την πολιτεία.

Ανακεφαλαίωση της διδακτικής ενότητας, κατασκευάζοντας ένα Γλωσσάρι, όπου δίνονται στους μαθητές συνοπτικά πληροφορίες για την έννοια της παιδικής εργασίας, και τα στοιχεία των ερευνών που μελετήσαμε.

Φάση 3: Επικοινωνία και συνεργασία

Θέτω ομαδική εργασία, ώστε οι μαθητές να διερευνήσουν ποιες ανεξάρτητες αρχές και ποιες μη κυβερνητικές οργανώσεις υπάρχουν στη χώρα μας, που κύριο έργο έχουν τη προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών.

Επισημαίνω στους μαθητές ότι ήδη από το βίντεο που προβλήθηκε («Τα παιδιά των φαναριών») έχουν πληροφορηθεί για τη δράση της μη κυβερνητικής οργάνωσης «Άρσις» και ενθαρρύνονται να αναζητήσουν από το διαδίκτυο και άλλες πληροφορίες για τη δράση και άλλων μη κυβερνητικών οργανώσεων (π.χ. χαμόγελο του παιδιού, actionaid), αλλά και ανεξάρτητων αρχών στη χώρα μας (π.χ. Συνήγορος του Πολίτη - Κύκλος δικαιωμάτων του παιδιού). Τους επισημαίνεται ότι στην εργασία τους καλούνται να καταγράψουν και τα στοιχεία επικοινωνίας με τις παραπάνω οργανώσεις, όπως τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Ζητώ από τους μαθητές, ο καθένας ατομικά, να συντάξει μια έγγραφη αναφορά προς το Συνήγορο του Πολίτη (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού).

Παρέχω στους μαθητές τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

α) Στην αριστερή στήλη της αναφοράς, οι μαθητές θα πρέπει να αναγράψουν όλα τα προσωπικά στοιχεία τους (π.χ, ονοματεπώνυμο μαθητή, διεύθυνση, τηλέφωνο, email) και ακριβώς από κάτω τον τόπο και την ημερομηνία σύνταξης της αναφοράς

β) Στη δεξιά στήλη, ο μαθητής θα αναγράψει την Αρχή προς την οποία απευθύνεται η αναφορά

γ) Στο κυρίως κείμενο της αναφοράς θα αναφέρονται λεπτομερώς τα περιστατικά, για τα οποία ζητά την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη. Το περιστατικό μπορεί να αφορά τον ίδιο το μαθητή ή κάποιο άλλο παιδί, που κατά την αντίληψή του, υφίσταται εκμετάλλευση

δ) Το έγγραφο της αναφοράς τους, πρέπει να φέρει στο τέλος την υπογραφή τους

ε) Επισημαίνω στους μαθητές και τη σχετική ιστοσελίδα του ΣτΠ, την οποία μπορούν να συμβουλευτούν για να συντάξουν την αναφορά τους (<https://www.synigoros.gr/?i=childrens-rights.el>)

Η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ των μαθητών κατά την εκτέλεση της εργασίας πραγματοποιείται μέσω του εργαλείου **Συζητήσεις**. Κάθε ομάδα έχει στη διάθεσή της ένα ξεχωριστό εργαλείο συζητήσεων ώστε να εργάζεται ανεξάρτητα από τις άλλες ομάδες. Με την ολοκλήρωση της ομαδικής εργασίας, οι μαθητές κάθε ομάδας υποβάλλουν ένα κοινό έγγραφο με τις απαντήσεις τους.

Φάση 4: Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται σε δύο επίπεδα: στο επίπεδο της ομάδας και σε ατομικό επίπεδο. Η ομάδα θα αξιολογηθεί κατά την παρουσίαση της ομαδικής εργασίας της. Στο ατομικό επίπεδο, ο εκπαιδευτικός ελέγχει εάν η αναφορά του μαθητή προς το Συνήγορο του Πολίτη εμπεριέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και αν αναφέρονται λεπτομερώς και με σαφήνεια τα περιστατικά, για τα οποία ζητά την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.

Φάση 5: Συζήτηση

Στη φάση της συζήτησης συμμετέχουν όλοι οι μαθητές της τάξης, ανεξαρτήτως ομάδας, εστιάζοντας στις τυχόν δυσκολίες που αντιμετώπισαν κατά την εκπόνηση των εργασιών. Μέσα από το διάλογο, ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές να μη σιωπούν σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων τους, αλλά να απευθύνονται τόσο στις μη κυβερνητικές οργανώσεις, όσο και στο Συνήγορο του Πολίτη.

4.3. Μορφές κοινωνικής οργάνωσης

Συγγραφέας / Συντάκτης: Κριπαροπούλου Αντιγόνη

Επιμέλεια: Ξυράφας Γεώργιος

Λέξεις-κλειδιά: Κοινωνιολογία / eClass / Σύγχρονο και ασύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Γ' Λυκείου

Μάθημα/Γνωστικό αντικείμενο

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μορφές κοινωνικής οργάνωσης

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Το διδακτικό σχέδιο/σενάριο επικεντρώνεται στην επανάληψη ενόψει Πανελλαδικών Εξετάσεων. Ο στόχος της επανάληψης δεν είναι μία υπενθύμιση των όσων έχουν μάθει οι μαθητές/τριες, αλλά η συνολική επεξεργασία τους. Οι γνωστικές στρατηγικές που χρησιμοποιούμε στη φάση της επανάληψης επηρεάζουν πολύ τη δυνατότητα ανάκλησης της γνώσης, την αξιοποίηση της και επομένως την αποτελεσματικότητα της μάθησης (Ericsson κ.α. 2006). Η μηχανική επανάληψη κατά την οποία επαναλαμβάνουμε απλώς από την αρχή την ύλη, βοηθάει μόνο σε αποσπασματική ανάκληση στη μνήμη.

Οι μαθητές/τριες καλούνται:

- Να μπορούν να **κατονομάσουν** τα χαρακτηριστικά των αγροτικών κοινωνιών (γνώσεις)
- Να μπορούν να **παρουσιάσουν** τις δυο βασικές κατηγορίες αγροτικών κοινωνιών και τα χαρακτηριστικά τους (γνώσεις)
- Να μπορούν να **καταδείξουν** ποιος είναι ο ρόλος της υπαίθρου στη διαδικασία μετάβασης από την αγροτική στη βιομηχανική κοινωνία (γνώσεις)
- Να μπορούν να **κατονομάσουν** τα βασικά χαρακτηριστικά της Βιομηχανικής Επανάστασης (γνώσεις)
- Να μπορούν να **ορίσουν** την μεταβιομηχανική κοινωνία **αναλύοντας** τα χαρακτηριστικά της (γνώσεις)
- Να μπορούν να **συγκρίνουν** την βιομηχανική και την μεταβιομηχανική κοινωνία (γνώσεις/κριτική κοινωνική ικανότητα)
- Να μπορούν να οργανώσουν τις πληροφορίες και να τις συνδέσουν με τις παλιές (τεχνικές/στρατηγικές)
- Να εξοικειωθούν αποτελεσματικά με την τηλεκπαίδευση και με κάποια εργαλεία της (κριτικός γραμματισμός)
- Να είναι σε θέση αλληλεπιδρούν με τον διδάσκοντα και τους συμμαθητές τους με σκοπό τον αναστοχασμό

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο, οι μαθητές πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με:

- με όρους Κοινωνικών Επιστημών

Ως προς την τεχνολογία, οι μαθητές πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με:

- τη χρήση ψηφιακών εργαλείων
- την ομαδοσυνεργασία σε ψηφιακό περιβάλλον
- την αναζήτηση στο διαδίκτυο

Χρόνος υλοποίησης (για 1-2 διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη)

Ολόκληρο το σενάριο υλοποιείται σύγχρονα στο πλαίσιο 2 ψηφιακών διδακτικών ωρών και ασύγχρονα στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα.

Σύντομη περιγραφή του σεναρίου

Το σενάριο αυτό έχει σκοπό οι μαθητές/τριες να εμποδώσουν την ύλη που διδάχθηκαν κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ενόψει Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Ήδη, έχουν ενημερωθεί από την η-τάξη του ΠΣΔ και έτσι, αναμένεται να συμμετέχουν, ενώ έχουν προετοιμαστεί με το κατάλληλο υλικό που η διδάσκουσα έχει ανεβάσει.

Επίσης, η διδάσκουσα έχει προτείνει στο σύνολο των παιδιών να χρησιμοποιούν, εάν τα εξυπηρετεί, το διαδραστικό βιβλίο (Κοινωνιολογία e-book) καθώς και το υλικό που ανεβάζει στο blog «Περί κοινωνίας λόγος...» που η ίδια διατηρεί για τις ανάγκες της διδασκαλίας.

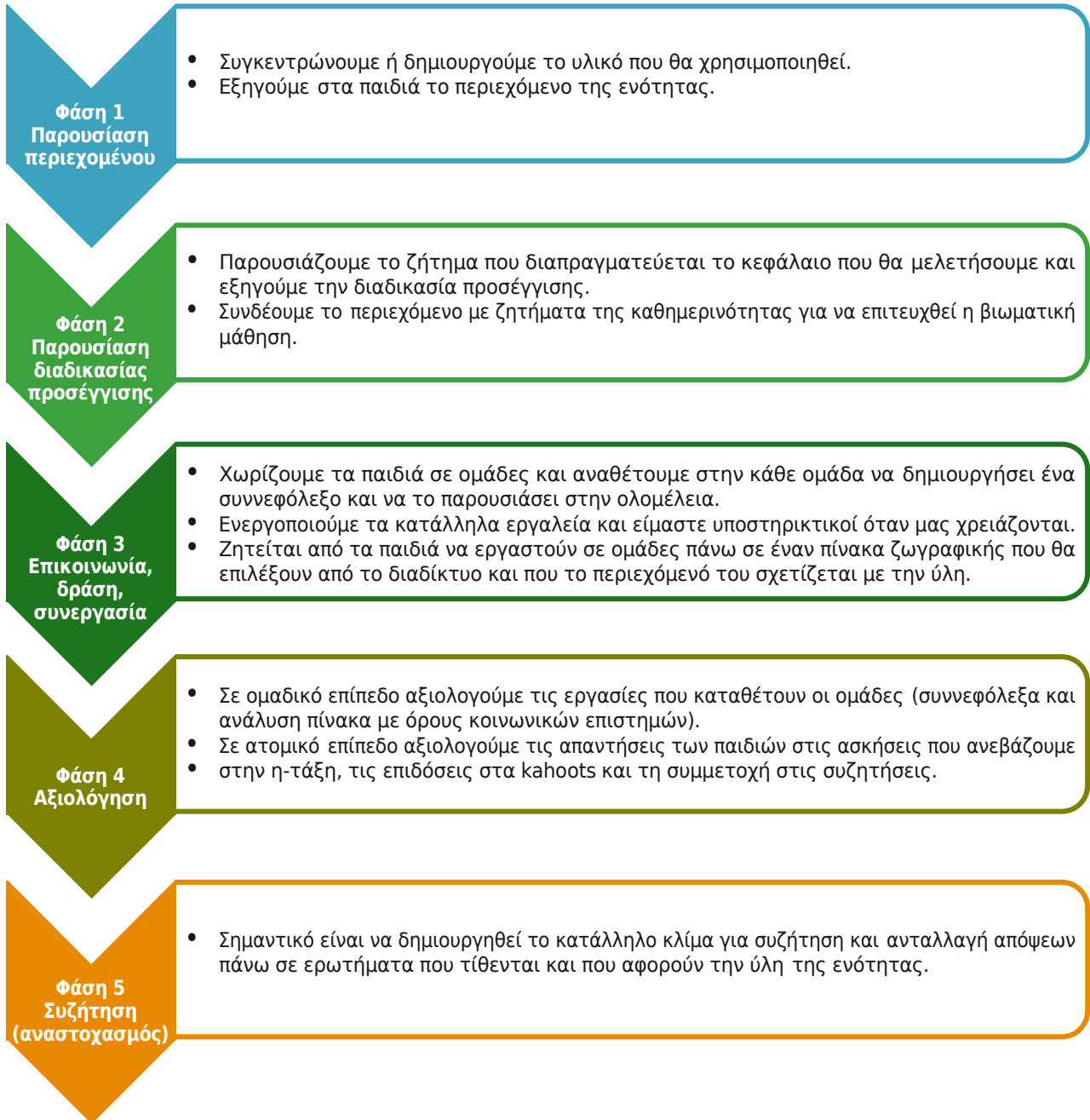
Το σενάριο βασίζεται στην μαθητοκεντρική προσέγγιση κοινωνικών ζητημάτων, προσαρμοσμένη στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Περιλαμβάνει ασκήσεις, μελέτη κειμένων και ψηφιακών εργαλείων, τα οποία οι μαθητές/τριες καλούνται να αξιοποιήσουν σύγχρονα και ασύγχρονα. Η κατανόηση και η εμπέδωση της ύλης επιτυγχάνεται τόσο με την εργασία σε ομάδες (συνεργασία) όσο και με ατομικές προσπάθειες.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία (ονομαστικά)

Σύγχρονης διδασκαλίας: share content, chat, breakout seasons

Ασύγχρονης διδασκαλίας: Ανακοινώσεις, Έγγραφα, Σύνδεσμοι, Πολυμέσα, Συζητήσεις, Ασκήσεις

Βασική ροή σεναρίου

Πλαίσιο υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με τη μορφή σύγχρονης και ασύγχρονης διδασκαλίας η οποία ανατίθεται στους/στις μαθητές/τριες και εκπονείται μέσω της eClass.

Επειδή απευθύνεται σε παιδιά της Γ' Λυκείου υπάρχει η σχετική εξοικείωση με έννοιες που περιλαμβάνονται στα αντικείμενα των Κοινωνικών Επιστημών.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Εργαλεία eClass:

- **Ανακοινώσεις:** αναγγελία δραστηριοτήτων
- **Έγγραφα:** Ανάρτηση βοηθητικών πινάκων και εννοιολογικών χαρτών
- **Σύνδεσμοι:** Ανάρτηση χρήσιμων εξωτερικών συνδέσμων με πληροφοριακό υλικό, σύνδεσμος προς την ενότητα του βιβλίου.
- **Πολυμέσα:** Ανάρτηση power point και φωτογραφιών.
- **Συζητήσεις:** Υποστήριξη σύγχρονου και ασύγχρονου διαλόγου ανάμεσα στα μέλη της κάθε ομάδας.
- **Ασκήσεις:** δημιουργία ασκήσεων που περιλαμβάνουν: ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (με υποερωτήματα Σωστού-Λάθους καθώς και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής), ερωτήσεις σύντομης απάντησης και θέματα ευρείας ανάπτυξης. Το είδος των ασκήσεων βασίζεται στις Οδηγίες διδασκαλίας και διαχείρισης Διδακτέας Ύλης, έτσι όπως έχουν οριστεί από το ΥΠΑΙΘ. Είναι σημαντικό οι μαθητές/τριες να έχουν προετοιμαστεί για να αντιμετωπίσουν παρόμοια θέματα σε επίπεδο Πανελλαδικών Εξετάσεων και να εξασκηθούν στον τρόπο που θα διαχειριστούν το χρόνο που έχουν στην διάθεσή τους.

Εργαλεία Webex:

- **Breakout sessions:** Δημιουργία ομάδων μαθητών για συζήτηση και επεξεργασία ζητούμενων ερωτημάτων.
- **Chat:** Επικοινωνία των μαθητών/τριών μεταξύ τους, αλλά και με τον εκπαιδευτικό.
- **Share content:** Διαμοιρασμός υλικού για επεξεργασία.

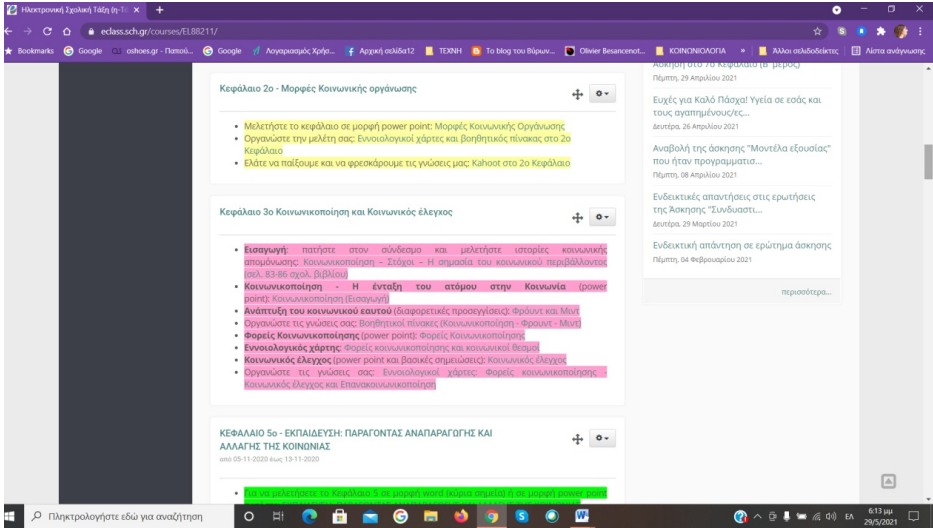
Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. Προετοιμασία του μαθήματος. Παρουσίαση σχετικού περιεχομένου (1η διδακτική ώρα 10')	Διαμοιραμός των μαθητών/τριών σε ομάδες - Ανάθεση εργασιών	Σύντομη άσκηση ιδεοθύελλας ώστε να ενεργοποιήσουμε την προηγούμενη γνώση. Απεικόνιση με συννεφόλεξα. Η κάθε ομάδα πρέπει να δημιουργήσει το δικό της συννεφόλεξο.	Εργαλεία webex: Breakout sessions
Φάση 2. Παρουσίαση του προβλήματος (1η διδακτική ώρα 20')	Καθοδηγούμενη συζήτηση με αφορμή τα συννεφόλεξα των ομάδων και την παρουσίαση του περιεχομένου του κεφαλαίου.	Θα αξιοποιηθεί ένα power point. Για την διευκόλυνση της συζήτησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ένας βοηθητικός πίνακας και εννοιολογικοί χάρτες. Κατά την συζήτηση ο/η εκπαιδευτικός δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα ώστε όλα τα παιδιά να συμμετέχουν με άνεση και να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους.	Εργαλεία eClass: Έγγραφα Εργαλεία webex: Share screen
Φάση 3. Επικοινωνία, δράση, συνεργασία (1η διδακτική ώρα 10')	Σχολιασμός έργων τέχνης.	Διαμοιρασμός οθόνης και παρουσίαση έργων μεγάλων ζωγράφων. Στο σχολιασμό οι μαθητές καλούνται να συνδέσουν τα έργα τέχνης με το περιεχόμενο του Κεφαλαίου.	Εργαλεία webex: Share screen
Φάση 4. Αξιολόγηση (Ασύγχρονα, 40')	Υποβολή εργασιών Αξιολόγηση	Οι μαθητές/τριες ενημερώνονται με Ανακοίνωση για την ανάρτηση Εγγράφων (εννοιολογικοί χάρτες, βοηθητικοί πίνακες), Πολυμέσων (φωτογραφίες) και Ασκήσεων στην eClass.	Εργαλεία eClass: Ανακοινώσεις Έγγραφα Ασκήσεις Πολυμέσα

<p>Φάση 4. (συνέχεια)</p>		<p>Οι μαθητές/τριες καλούνται να εργαστούν ατομικά (μελέτη, απάντηση σε ασκήσεις) και ομαδικά (αναζήτηση έργων τέχνης, ανάλυση και συσχετισμός με την ύλη του κεφαλαίου, ανάρτηση εργασιών, σχολιασμός των εργασιών των υπόλοιπων ομάδων).</p>	
<p>Φάση 5. Συζήτηση (ασύγχρονα)</p>	<p>Διατύπωση ερωτημάτων</p>	<p>Συζητάμε με τους/τις μαθητές/τριες για την χρησιμότητα του υλικού που παραθέσαμε. Παίρνουμε ανατροφοδότηση σχετικά με τα οφέλη που αποκόμισαν ή τα κενά που μπορεί να έχουν ακόμα.</p>	<p>Εργαλεία eClass: Συζητήσεις Κουβεντούλα</p>

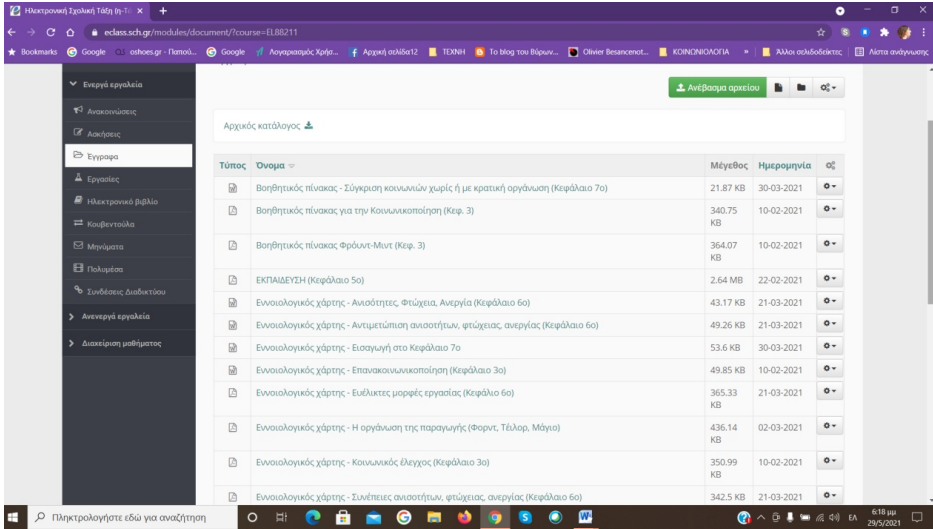
Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1: Παρουσίαση περιεχομένου στην ενότητα «ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ»

Αναρτώ στην eClass σύνδεσμο προς το 2ο Κεφάλαιο του ηλεκτρονικού σχολικού βιβλίου της Κοινωνιολογίας ώστε οι μαθητές/τριες να έχουν πρόσβαση στο διδακτικό υλικό.

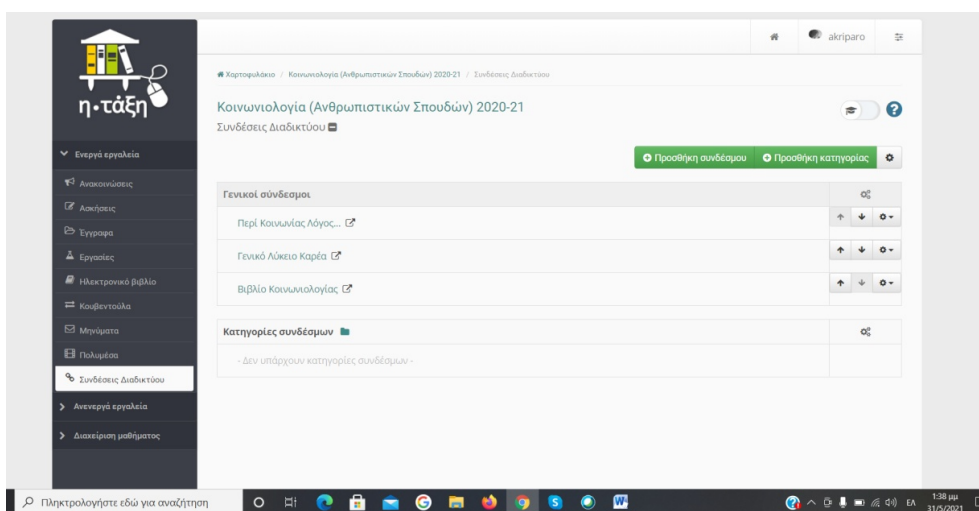
Αναρτώ στα Έγγραφα της eClass, power point με το περιεχόμενο του κεφαλαίου, έναν βοηθητικό πίνακα, δυο εννοιολογικούς χάρτες, ένα απόσπασμα από κείμενο του Εμίλ Ζολά από το έργο του «Η ταβέρνα» που επιθυμώ να μελετήσουν οι μαθητές/τριες. Επίσης, στα Έγγραφα ανεβάζω γενικά βιβλιογραφικό υλικό για περαιτέρω μελέτη ώστε να είναι διαθέσιμο όλη την περίοδο που προετοιμάζονται για τις εξετάσεις.

Το Power point περιέχει όλα τα ποικίλα μέσα που χρησιμοποιούνται σε μία παρουσίαση (φωτογραφίες, ήχος, video), τα οποία προκαλούν και διατηρούν το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών στο μάθημα και μειώνουν την πιθανότητα της ανίας.

Ο βοηθητικός πίνακας και οι εννοιολογικοί χάρτες, ως τεχνικές, βασίζονται στη σημασία των πρότερων γνώσεων για την εκμάθηση νέων εννοιών ή την εμπέδωση των εννοιών. Οι μαθητές/τριες οργανώνουν τη σκέψη τους γύρω από μια γνωστική περιοχή, λειτουργώντας σε όλα τα επίπεδα της πυραμίδας του Bloom (γνώση, κατανόηση, εφαρμογή, ανάλυση, σύνθεση, αξιολόγηση). Οι μαθητές/τριες οξύνουν επίσης, τις δεξιότητες εξαγωγής συμπερασμάτων και κριτικής θεώρησης αυτών και αποφεύγουν την απόκτηση και τη συσσώρευση άχρηστων γνώσεων.

Στους **Συνδέσμους** αναρτώ τους συνδέσμους προς το υλικό σε όλα τα εξωτερικά πεδία που έχω επιλέξει και που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν συμπληρωματικά κατά την διάρκεια της μελέτης (Kahoot, προσωπικό blog με υλικό που αφορά το μάθημα).

Στο πεδίο **Ασκήσεις** αναρτώ τις ασκήσεις που θα κληθούν να απαντήσουν ατομικά. Εάν υπάρχουν παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες στο τμήμα φροντίζουμε να διαφοροποιήσουμε τον χρόνο που δίνεται. Η πίεση χρόνου δεν είναι ωφέλιμη στις περιπτώσεις των παιδιών που έχουν αυτές τις ιδιαιτερότητες (διαφοροποιημένη διδασκαλία).

Όνομα Άσκησης	Ρυθμίσεις άσκησης	Αποτελέσματα	Οξ
Κριτήριο αξιολόγησης (Κεφάλαιο 3ο)	Εναρξη: 12-02-2021 17:00 Διάρκεια: 180 λεπτά Προσβάσεις: 2 Προσωρινή αποθήκευση: Ναι	Εμφάνιση 5 αποτελέσματα	οξ
Κοινωνικός έλεγχος - Επανακοινωνικοποίηση	Εναρξη: 11-02-2021 11:25 Διάρκεια: 50 λεπτά Προσβάσεις: 5	Εμφάνιση 17 αποτελέσματα	οξ
Φορείς κοινωνικοποίησης	Εναρξη: 08-02-2021 08:55 Διάρκεια: 30 λεπτά Προσβάσεις: 5	Εμφάνιση 15 αποτελέσματα	οξ
Φρόνιμ και Μινιτ	Εναρξη: 04-02-2021 11:40 Διάρκεια: 40 λεπτά Προσβάσεις: 5 Προσωρινή αποθήκευση: Ναι	Εμφάνιση 14 αποτελέσματα	οξ
Κοινωνικοποίηση (Εισαγωγή)	Εναρξη: 04-02-2021 11:25 Διάρκεια: 30 λεπτά Προσβάσεις: 5 Προσωρινή αποθήκευση: Ναι	Εμφάνιση 17 αποτελέσματα	οξ
Κεφάλαιο 2ο (B' μέρος)	Εναρξη: 28-01-2021 11:25 Διάρκεια: 40 λεπτά Προσβάσεις: 5 Προσωρινή αποθήκευση: Ναι	Εμφάνιση 17 αποτελέσματα	οξ
Κεφάλαιο 2ο (Α' μέρος)	Εναρξη: 27-01-2021 10:35 Διάρκεια: 40 λεπτά Προσβάσεις: 5 Προσωρινή αποθήκευση: Ναι	Εμφάνιση 17 αποτελέσματα	οξ

Στο πεδίο **Πολυμέσα** αναρτώ φωτογραφίες με πίνακες δυο μεγάλων ζωγράφων: του Πωλ Γκωγκέν («Αποικιοκρατία») και της Φρίντα Κάλο («Η εκμετάλλευση της Λατινικής Αμερικής»), ως ερέθισμα για συζήτηση και επειδή σχετίζονται με τις εργασίες που έχω αναθέσει στους/στις μαθητές/τριες (μάθηση μέσω της τέχνης).

Γενικά πολυμεσικά αρχεία	Ημερομηνία	α/β
Karl Marx Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ	13-01-2021	0-
Sigmund Freud (Κεφάλαιο 3α) Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ	05-11-2020	0-
When Teacher's Back Is Turned (Κεφάλαιο 5 - Εκπαίδευση) Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ Πίνακας του Jacob Taubmann	05-11-2020	0-
A. Comte Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ	13-01-2021	0-
Αποικιοκρατία (Κεφάλαιο 2α) Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ Πίνακας του Paul Gauguin	05-11-2020	0-
Η εκμετάλλευση της Λατινικής Αμερικής (Κεφάλαιο 2α) Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ Πίνακας της Frida Kahlo	05-11-2020	0-
Καλό Πάσχα! Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ	26-04-2021	0-
Σημαντικοί Άλλοι (Σχολή Συμβολικής αλληλεπίδρασης) - Κεφάλαιο 1α Δημοσίευση: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΡΙΤΑΡΟΠΟΛΙΟΥ	05-11-2020	0-

Όλα τα υλικά που έχω συγκεντρώσει στα Έγγραφα και τα Πολυμέσα και οι ασκήσεις αυτοαξιολόγησης έχουν στόχο να ενεργοποιήσουν την προσοχή των μαθητών και την εμπλοκή τους ώστε να προβούν εφοδιασμένοι με μια σχετική κατανόηση στη μελέτη της ύλης που πρόκειται να εξεταστούν στις Πανελλαδικές Εξετάσεις.

Φάση 2: Παρουσίαση του θέματος

Συνδέομαι στο Webex και περιγράφω συνοπτικά την πρώτη φάση της διδασκαλίας μου και ενημερώνω τους μαθητές ότι θα εργαστούν σε ομάδες προκειμένου να εμποδίσουν, μέσω της επανάληψης, την ύλη του 2ου κεφαλαίου. Ξεκινώ κάνοντας μια σύντομη άσκηση ιδεοθύελλας ώστε να ενεργοποιήσω προηγούμενη γνώση, σχετική με το συγκεκριμένο κεφάλαιο, θέτοντας την ερώτηση: Τι σας έρχεται στο νου όταν ακούτε τον τίτλο του κεφαλαίου; Απεικονίστε τη σκέψη σας με συννεφώλεξα.

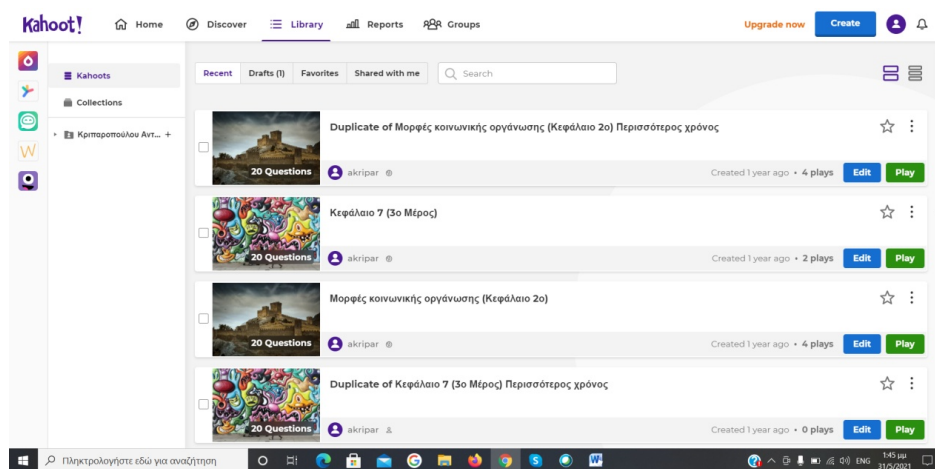
Δημιουργία ομάδων

Δημιουργώ 4 ομάδες στην eClass χρησιμοποιώντας το εργαλείο **Ομάδες Χρηστών**. Δίνω σύνδεσμο που παραπέμπει στην άμεση δημιουργία των συννεφώλεξων. Με αυτό τον τρόπο κάθε ομάδα εργάζεται ανεξάρτητα στο δικό της συννεφώλεξο. Κατά τη φάση αυτής της άσκησης κάθε ομάδα εργάζεται ανεξάρτητα από τις άλλες. Δίνεται συγκεκριμένος χρόνος και έπειτα επιστρέφουμε στην ολομέλεια όπου παρουσιάζονται τα συννεφώλεξα. Αυτά αποτελούν αφορμή ώστε να τεθούν ερωτήσεις και να ξεκινήσει καθοδηγούμενη συζήτηση.

Για την εμπέδωση της ύλης παράλληλα με την συζήτηση χρησιμοποιούμε ένα power point, έναν βοηθητικό πίνακα και 2 εννοιολογικούς χάρτες.

Φάση 3: Επικοινωνία και συνεργασία

Παραπέμπω τα παιδιά στην eClass όπου στα **Πολυμέσα** έχω ανεβάσει πίνακες του Γκωγκέν και της Κάλο. Ζητώ από τις ομάδες να αναζητήσουν στο διαδίκτυο πίνακες ζωγράφων με θέμα σχετικό με την εκμετάλλευση των χωρών του Τρίτου Κόσμου από τις οικονομικά αναπτυγμένες χώρες του Πρώτου Κόσμου. Ενδεικτικά, τους κατευθύνω σε ζωγράφους όπως: Frida Kahlo, Diego Rivera, Peter Doig, Paul Gauguin. Η οδηγία είναι να επιλέξουν έναν πίνακα και να τον αναλύσουν χρησιμοποιώντας την φαντασία αλλά και τις γνώσεις που έχουν από το κεφάλαιο που μελετάμε. Επικοινωνώ με τους/τις μαθητές/τριες μέσω συζητήσεων στο εργαλείο **Συζητήσεις** και με το εργαλείο **Ανακοινώσεις** στην eClass.

Φάση 4: Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται σε δύο επίπεδα, στο επίπεδο της ομάδας και στο ατομικό επίπεδο. Η ομάδα θα αξιολογηθεί κατά την παρουσίαση της εργασίας που της έχει ζητηθεί. Στο ατομικό επίπεδο ελέγχω την επίδοση των μαθητών/τριών στις Ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, στο kahoot (προαιρετικό) και τη δραστηριότητά τους στις συζητήσεις.

Φάση 5: Συζήτηση

Στη φάση της συζήτησης συμμετέχουν όλοι/ες οι μαθητές/τριες της τάξης, ανεξαρτήτως ομάδας. Θέτω επιπλέον ερωτήματα στους μαθητές σχετικά με τη διερεύνηση των θεμάτων που αναλύσαμε. Η συζήτηση γίνεται στη σύγχρονη διδασκαλία κατά την επόμενη διδακτική ώρα αφού οι μαθητές/τριες θα έχουν ολοκληρώσει την μελέτη του υλικού, την εκτέλεση των ασκήσεων, θα έχουν ανακαλέσει στη μνήμη τους την ύλη και θα την έχουν κατανοήσει.

**Ταχύρρυθμη επιμόρφωση
εκπαιδευτικών στην
εξ αποστάσεως εκπαίδευση**

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Πράξη «Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ολιστική προσέγγιση)» με Κωδικό ΟΠΣ 5070524 ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).

